

Yhteensovitettu laskelma 2024

23.10.2023

Khs talousarvioneuvottelujen aloitustilaisuus

Pia Ojavuo
Talousarviopäällikkö

Helsinki

Päivitetty versio, teknisiä korjauksia 23.10. klo 16:20.

Sisältö

- Talousarvioprosessin eteneminen
- Yhteensovitetun laskelman visualisointi
- Yleinen taloustilanne ja nostoja valtion kuntatalousohjelmasta
- Toimintaympäristö
- Talousarvion perusteet ja verorahoitusarviot
- Käyttötalouden vastuuperiaate yhteensovitetussa laskelmassa
- Toimialojen vastuuperiaatteeseen sovitettut laskelmat
- Yhteensovitettu tuloslaskelma 2024-2026
- Yhteensovitettu investointiohjelma
- Yhteensovitettu rahoituslaskelma 2024-2026 ja alijäämärajoite
- Sosiaali,- terveys- ja pelastustoimiala
- Kaupungin kasvun vaikutus taloudellisten vastuiden kehitykseen

Talousarvioprosessin eteneminen

Neuvotteluviikko

- Ma 23.10. 08.00 Yhteensovitettu laskelma ja esitysmateriaalit toimitetaan neuvottelijoille
- Ma 23.10. 09:00 – 12:00 Khs: yhteensovitetun laskelman ja sen perusteiden esittely
- Ma 23.10. 13:00 – Tiedotustilaisuus yhteensovitetuista laskelmista, **laskelmat julkaistaan 13:00 Hel.fi -sivuille**
- Ke 25.10. 09:00 – 11:00 Varaus mikäli maanantain pohjalta tarvitaan lisäkeskustelua virkakunnan kanssa
- Ke 25.10. **11:00** Ryhmien kysymysten toimitus pia.ojavuo@hel.fi sekä jenni.torkkola@hel.fi
- To 26.10. **17:00** Vastaukset toimitetaan Khs-ryhmille
- Perjantai 27.10. 15:00 → Neuvottelut
- Pormestarin TA-esityksen tiedotustilaisuus, ilmoitetaan myöhemmin

TA2024 päätösaikataulu

- Neuvottelujen brief- tilaisuus 23.10.
 - Ryhmien kysymykset/vastaukset 25/ 26.10
- Vero-% esitys julkaisu Khs listalla 26.10
- Neuvottelut 27.-29.10.
- Kaupunginhallitus:1. käsittely vero-% vuodelle 2024 30.10.
- Pormestarin TA -esitys Khn listalle
- Kaupunginhallitus: vero% päätösesitys, pormestarin esitys 1. 6.11.
- Khn : pormestarin esitys 2 käsittely 13.11.
- Valtuuston päätös vero-% 15.11.
- Talousarvio valtuuston listalle 16.11.
- **Valtuuston TA-käsittely 22.11.**

Toimitetut materiaalit ja visualisointi

Neuvottelijoille toimitetut materiaalit:

- Diapaketti
- Yhteensovitettu laskelma PDF
- PowerBI –esitys -linkki

Yhteensovitetusta laskelmasta on toteutettu visuaalinen ja interaktiivinen Power-BI-sovellus

Sovellus päivitetään Khs neuvottelutuloksen mukaiseksi 2.11 mennessä.

- [Yhteensovitetun laskelman visualisointi](#)

- Linkki julkaistaan myös kaupungin nettisivuilla **hel.fi/talousarvio** klo 13.

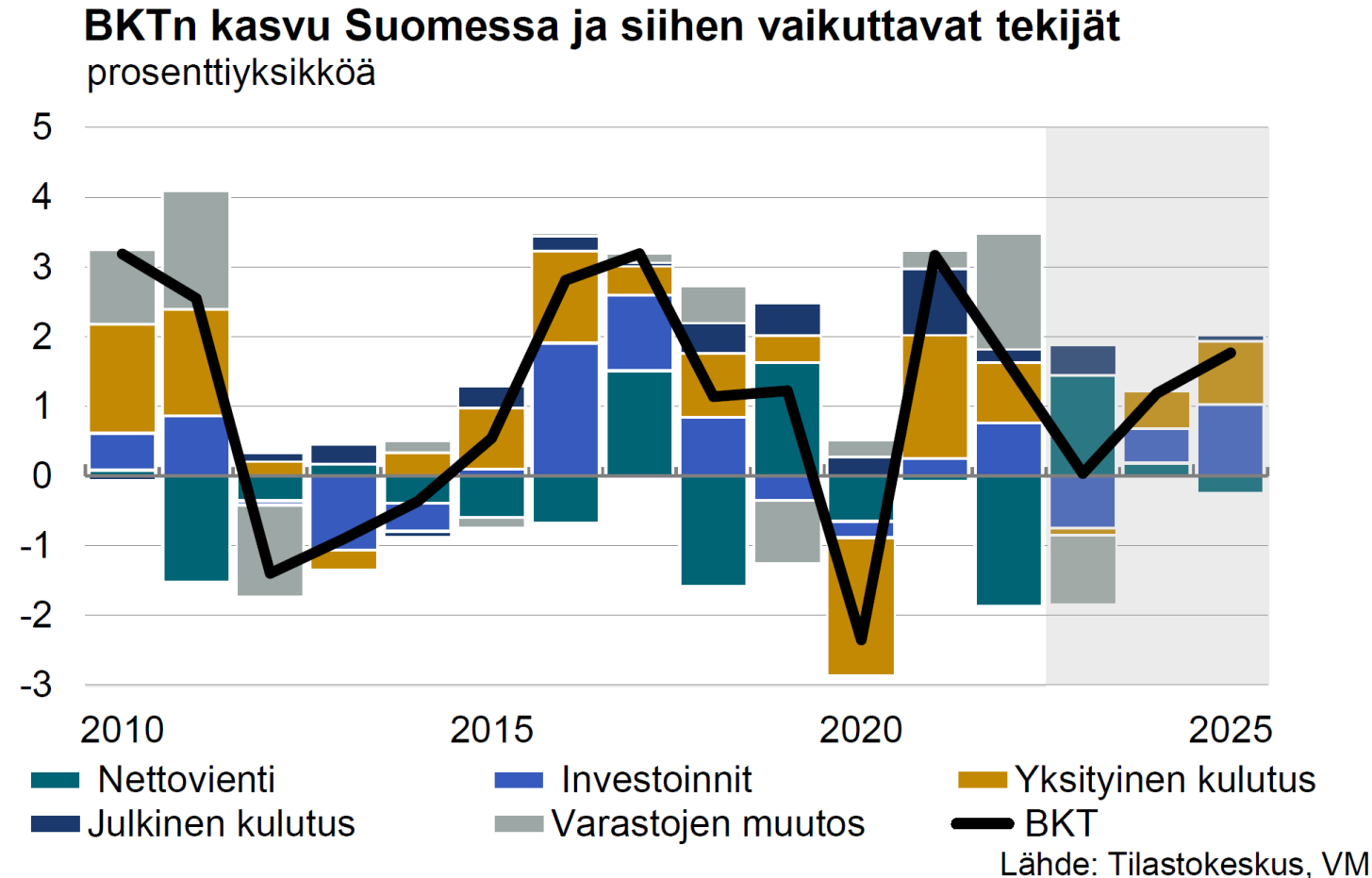
Ohje:

- Sivun alalaidassa olevilla sivunumeroilla liikutaan eteenpäin, viemällä hiiren sivunumeroiden päälle näkee sivujen sisällön
- Hiiren avulla voi tutkia tietoja tarkemmin, klikkaamalla piirakka-graafin lohkoa/palkki kaavion vuotta, kaikki sivun graafit päivittyvät valinnan mukaan.
- Klikkaamalla toimitilan nimeä luettelossa, se nousee kartalle ja näyttää graafissa rakentamisvuodet ja kustannukset

Yleinen taloustilanne

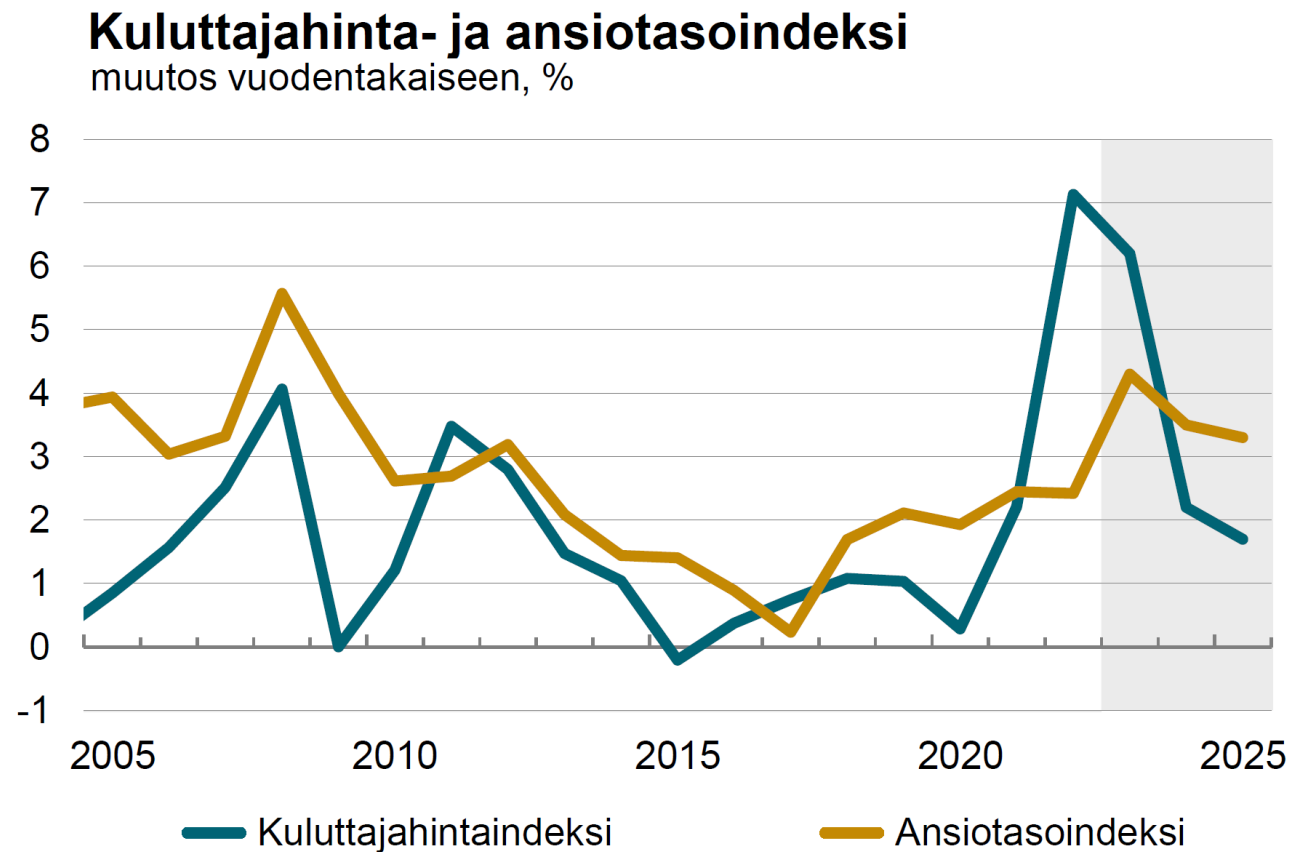
Suomen talous on taantumassa loppuvuoden – kasvua odotetaan jo ensi vuonna

- Suomen talous ei kasva vuonna 2023, kun hintojen ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja.
- Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kääntävät talouden 1,2 prosentin kasvuun vuonna 2024.
- Investointien ja kulutuksen kasvu vahvistuu vuonna 2025 ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,8 prosenttia.

Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa

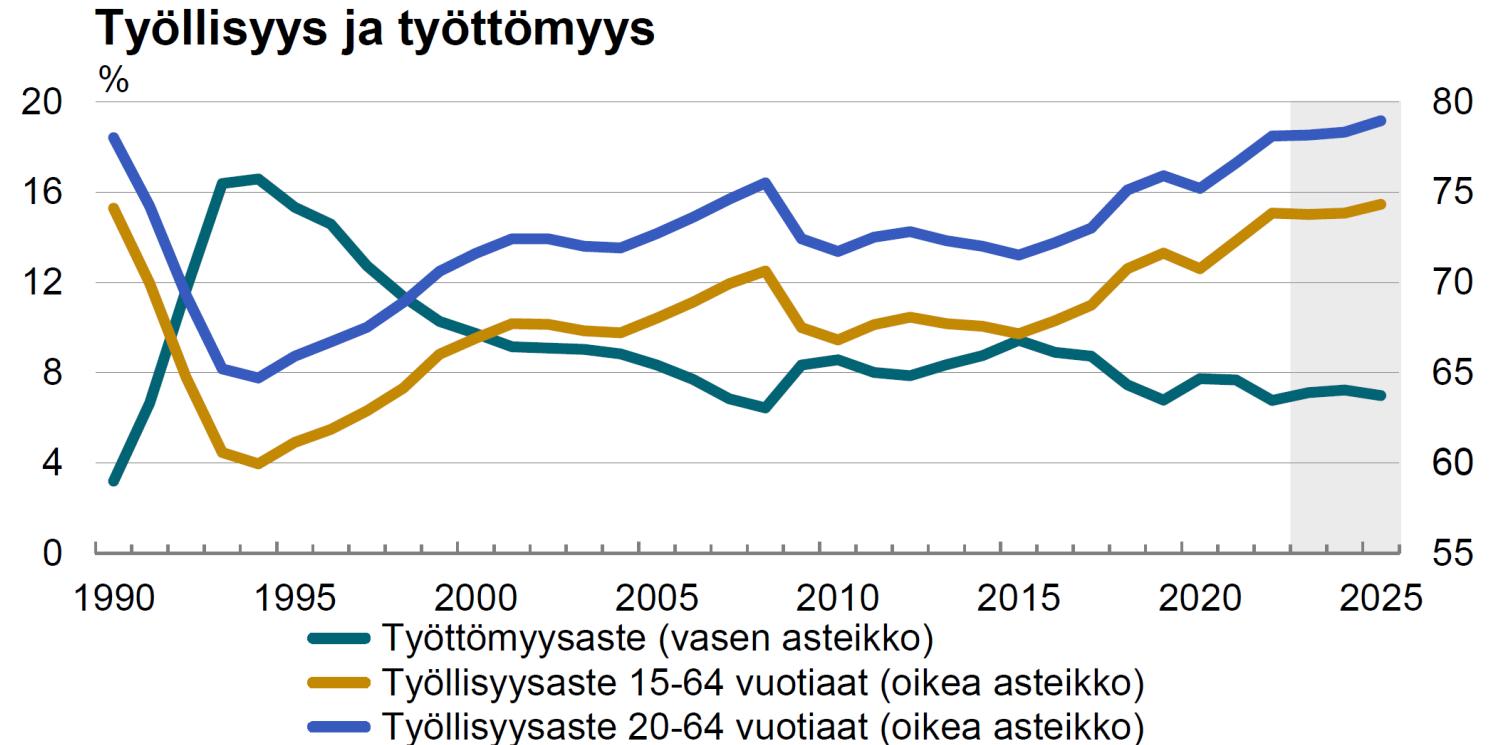
- Hintojen nousu hidastuu laajalaisesti ja inflaatio on 2,2 prosenttia vuonna 2024.
- Palkat ja etuudet nousevat.
- Ostovoiman paranemisen myötä yksityinen kulutus kääntyy kasvuun ensi vuonna.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Työllisyys notkahtaa mutta säilyy korkeana

- Kasvun pysähtyminen näkyy myös työllisyydessä.
- Lasku jäämässä lyhytaikaiseksi.
- Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt selvästi, mutta niitä on edelleen paljon.
- Työllisyysaste jatkaa lievän laskun jälkeen nousuaan.
- Työttömyysaste viimeksi yhtä matala 1990-luvun alussa ja työllisyysaste ennätystasolla.

Lähde: Tilastokeskus, VM

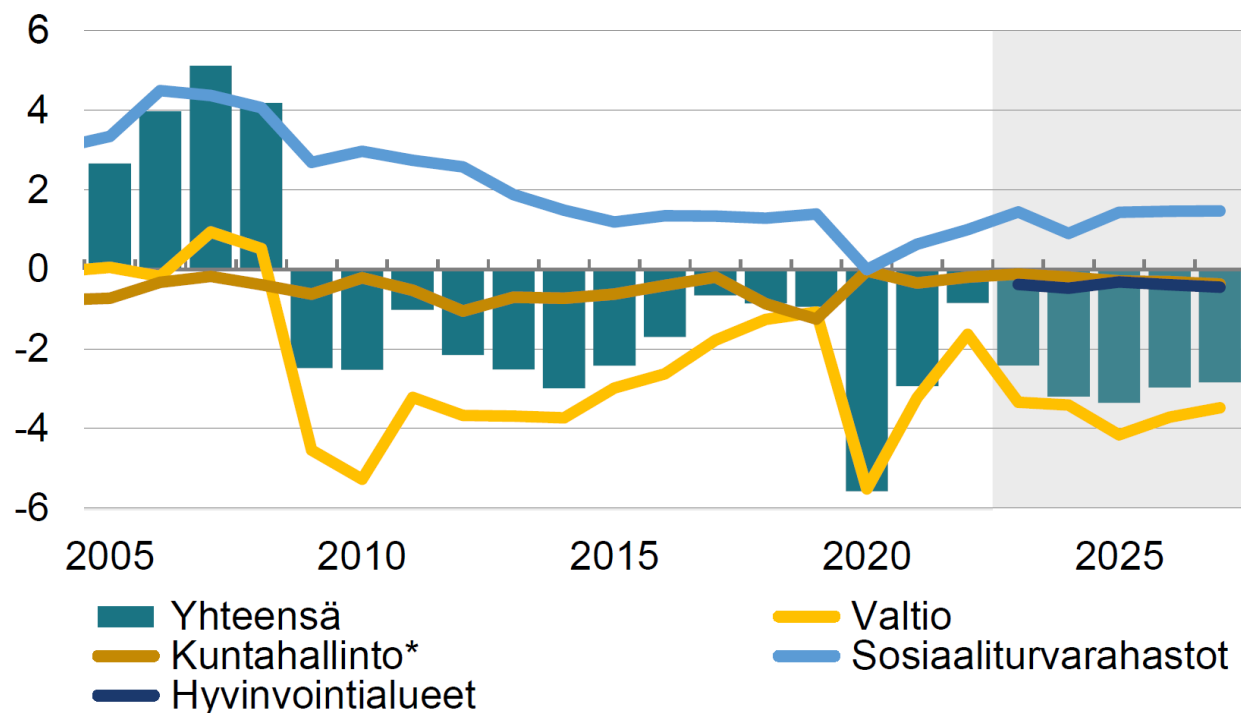
Työttömyysaste = $\frac{\text{työttömät}}{\text{työvoima (15–74-vuotiaat)}}$

Työllisyysaste = $\frac{\text{työlliset}}{\text{työikäinen väestö}}$

Julkinen talous heikkenee hallituksen toimista huolimatta

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

*MI. hyvinvointialuehallinto vuoden 2022 loppuun saakka

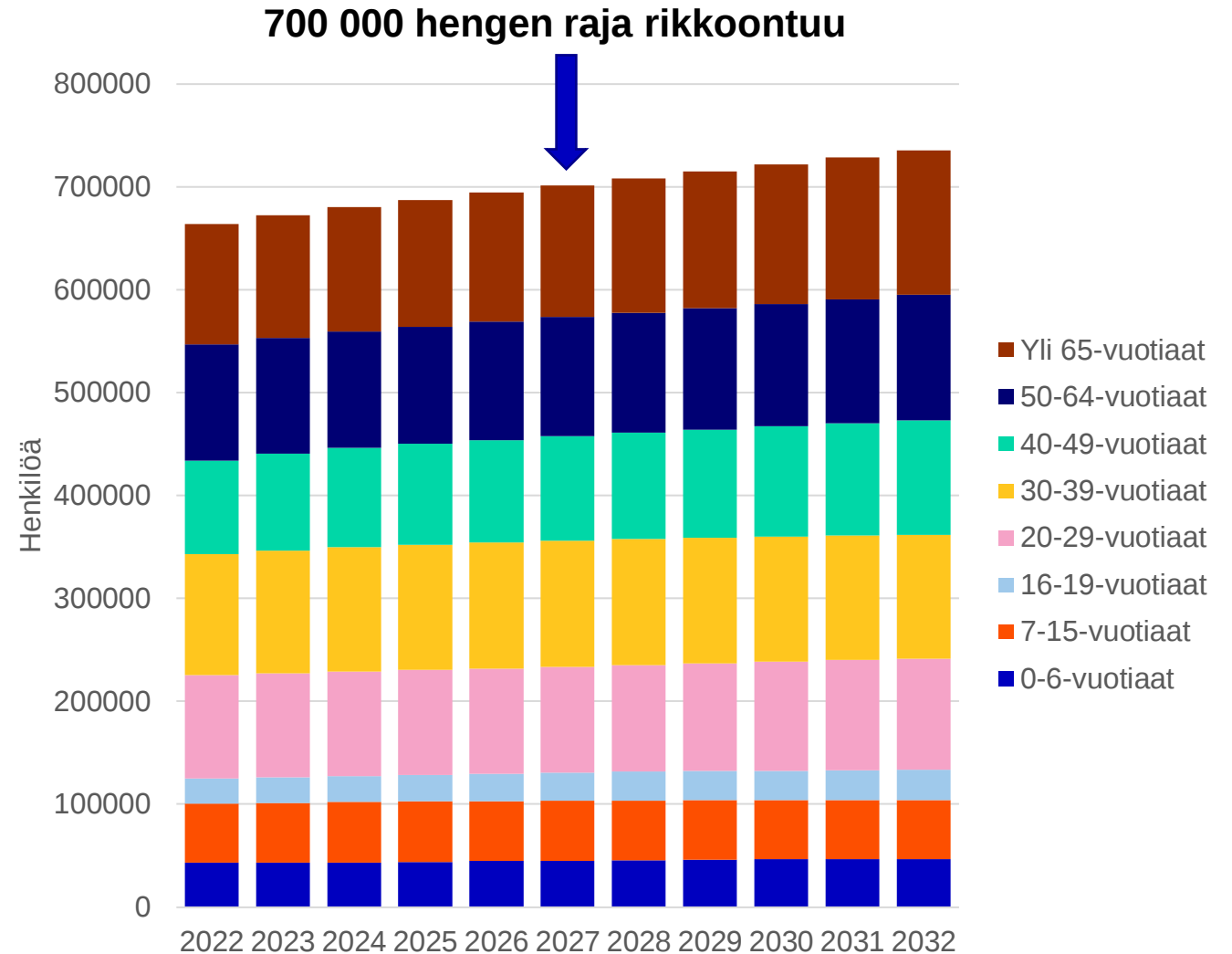
Lähde: Tilastokeskus, VM

- Julkisyhteisöjen alijäämä kasvaa tänä vuonna ja pysyy suurena läpi koko ennustejakson.
- Alijäämä on 3 prosenttia tai yli vuosina 2024–2026.
- Valtionhallinnon alijäämä on syvä, minkä lisäksi hyvinvointialueet tekevät alijäämää ilman omia, korjaavia toimia.
- Velkaa kerryttävä alijäämä (valtionhallinto ja paikallishallinto) on noin 14 miljardia euroa vuonna 2027.

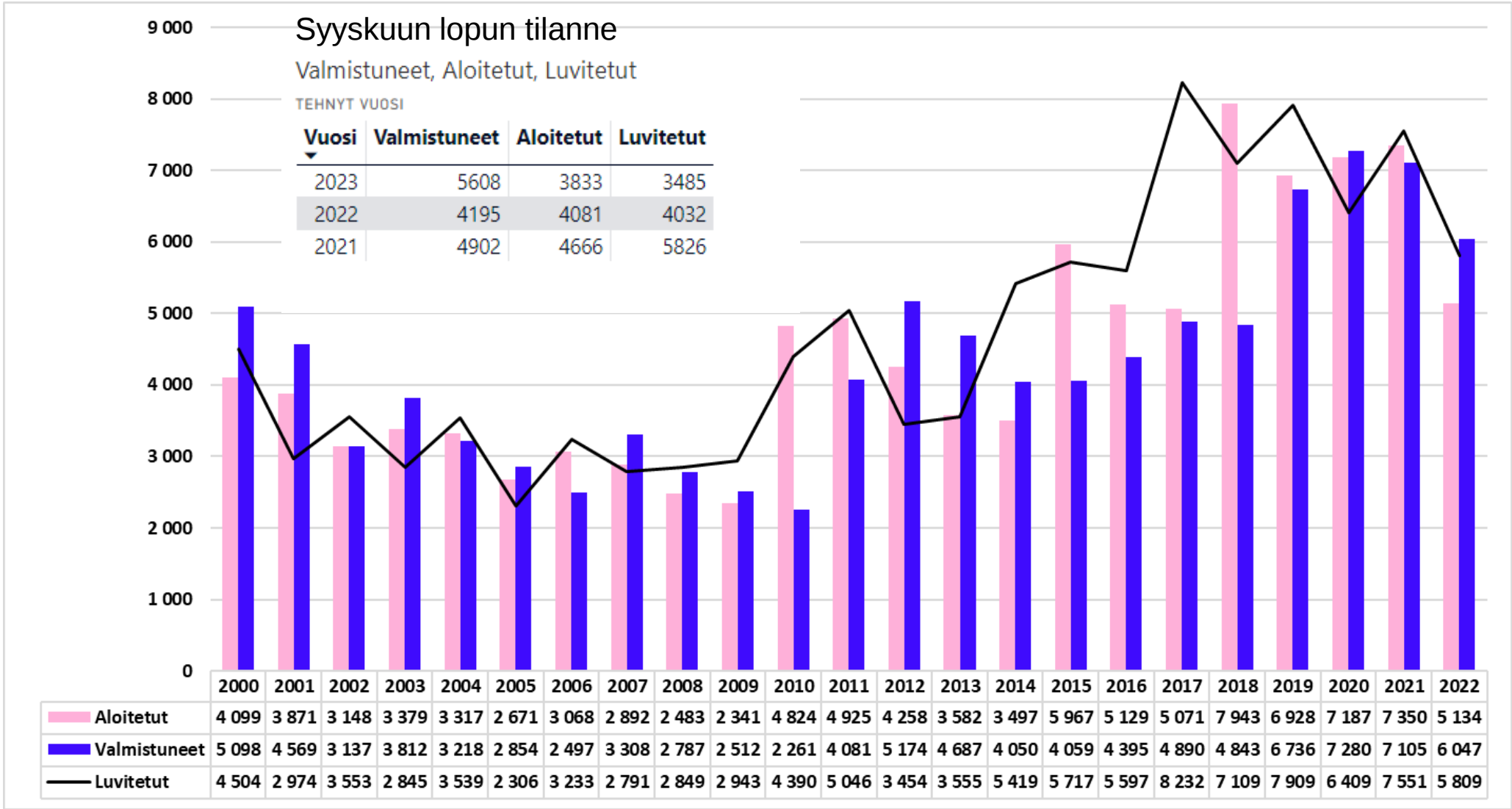
Toimintaympäristöstä

Helsingin väestökasvu nopeatunut

- Väestön määrä kasvaa kahden ensimmäisen vuoden aikana hieman yli 8000 hengellä vuodessa (1,2 %), myöhemmin hieman alle 7000 hengellä vuodessa (1,0 %)
- Väestön vanhenee, yli 65 vuotta täyttäneiden ryhmässä kasvua noin 20 000 henkeä 10 vuoden aikana
- Alle kouluikäisten määrä kasvaa vajaalla 4000 lapsella
- Kouluikäisten määrä pysyy nykyisellä tasolla johtuen viime vuosien matalasta syntyneiden määrästä

Asuntorakentamisen huippuvuosista tullaan alas, mutta pitkällä aikavälillä tarkasteltuna rakentaminen ei ole Helsingissä romahtanut

Suhdannevaihtelun huomioivan **toteumaennusteen** mukaan valmistuisi

2023: 7000
2024 : **vajaa 6000** asuntoa.

Asuntomarkkinan ja rakentamisen elpymisen on ennustettu tapahtuvan jo **vuoden 2024 aikana** toimintaympäristön vakiintumisen myötä.

Nostoja valtion kuntatalousohjelmasta

Kuntatalousohjelma 9.10.

Hallituksen kuntataloutta koskevat linjaukset

- Hallitus asettaa **tavoitteeksi**, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on **lähellä tasapainoa** vuonna 2027
- **Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus** uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Valtionosuusuudistus aloitettu 2023.
- Vuonna 2024 peruspalvelujen **valtionosuuden tasoa alentaa** sote-uudistukseen liittyvien kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien tulojen ja kustannusten **jälkikäteistarkistus** sekä hallitusohjelman mukainen **indeksisäästö**
- Maapohjan **kiinteistöveron** alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja koko maan tasolla arviolta noin 108 M€ vuodesta 2024 alkaen → Tästä kasvusta Helsingin osuus 52 M€
- Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa **kiinteistöverouudistusta jatketaan**

Palkkojen sivukulukuprosentin aleneminen pienentää toimialojen henkilöstökustannuksia 2024

MAKSU	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Sairausvakuutusmaksu	1,34	1,53	1,14	1,35	1,33
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 ^{a)}	2,06 ^{b)}	1,09 ^{c)}	1,09 ^{d)}	1,09 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu yhteensä, keskimääräinen työnantajan osuus	20,34	19,84	19,8	19,8	20,2
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{e)}	16,84	16,84	16,8	16,8	17,25
Tasausmaksu (suhteessa Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaan) eläkemenoperusteinen maksuosa 2022 ^{f)}	3,5	3,0	3,0	3,0	3,0
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu, keskimääräinen työnantajan osuus	16,57	16,38	16,4	16,4	16,9
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,7	0,7	0,7	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,26	23,99	22,64	23,8	24,2
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-0,39	-0,27	-1,4	+1,2	+0,4
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,65	8,65	8,65	8,65	-

⁴ Lähde: Eläketurvakeskus, Valtiovarainministeriö, valtioneuvosto, Keva 10.10.2023

Llaadintaohjeessa 2024 sivukulut on ohjeistettu budjetoimaan **0,97 %** korkeampana kuin 10.10.2023 päivitetty tieto.

Sairausvakuutusmaksu:

- 1,3 % → 1,14%

Työttömyysvakuutusmaksu:

- 1,9 % → 1,09

Tulosbudjettivaiheessa sivukuluista säästyvät määrärahat voidaan kohdentaa muihin käyttötarkoituksiin:

- Kasko 5,6 M€
- Kuva 0,8 M€
- Kymp 1 M€
- Kanslia 0,6 M€
- Stara 0,5 M€
- Palke 0,5 M€
- Talpa 0,2 M€

YHT: 9,2 M€

Laskelman perusteet

Laskelman perusteet

- Laskelma perustuu kaupunkistrategiaan, jota toteutetaan talousarvion **toiminnan tavoitteilla ja määrärahojen kohdennuksilla**
- Tulokehitysarviot perustuvat valtiovarainministeriön syksyn taloudellisen katsauksen talouskehityksen arvioihin sekä kuntaliiton verokehikkoon ja valtionosuuslaskelmiin.
- Helsinki toteuttaa vastuutaan julkisen talouden kestävyys turvaamisessa. Kaupunkistrategian mukaisesti yhteensovitettu laskelma 2024 **perustuu käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen.**
- Strategian mukaisesti taloussuunnitelman **kokonaisinvestoinnit on mitoitettu rahoituksellisesti alijäämärajoitteen mukaisesti kestäväälle tasolle** toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta.
- Kiinteistöverotuksen maapohjan yleisen kiinteistöveron alarajan nosto esitetyllä lakimuutoksella **lisää verotuloja** vuodelle 2024

Laskelman verotulot perustuvat vuodelle 2024 esitettäviin veroprosentteihin

- 2023 kunnallisveroprosentti on **5,36 %** sote uudistuksesta johtuen. Vuodelle 2024 kuntien on ilmoitettava tuloveroprosentti **prosenttiyksikön kymmenyksen** tarkkuudella
 - Strategiaohjelman mukaan **valtuustokaudella pidättäydytään kunnallisveron korotuksista** ja siten vuoden 2023 talousarvio perustuu pyöristettyyn kunnallisveroprosenttiin **5,3 %** (alaspäin pyöristyksen vaikutus -10 M€)
- **Maapohjan** yleinen kiinteistöveroprosentti vuonna 2024 **kiinteistöverolain mukaiseen alarajaan (0,93 % → 1,30 %)**
- **Rakennusten** yleinen kiinteistöveroprosentti **0,93 %**
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti **0,41 %**
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti **0,93 %**
- Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti vuonna 2024 **voimassa olevan kiinteistöverolain mukaiseen alarajaan (3,93 % → 4,30 %)**
- Voimalaitosten veroprosentti **3,10 %**

*Hallituksen esitys laiksi kiinteistöverolain muuttamiseksi (HE 39/2023 vp): **maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentin alaraja** nostetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin
Vaikutus Helsingille 52 M€*

TE-palvelut siirtyvät kunnille 2025

Kuntien vastuu työttömyysturvan rahoittamisesta laajenee

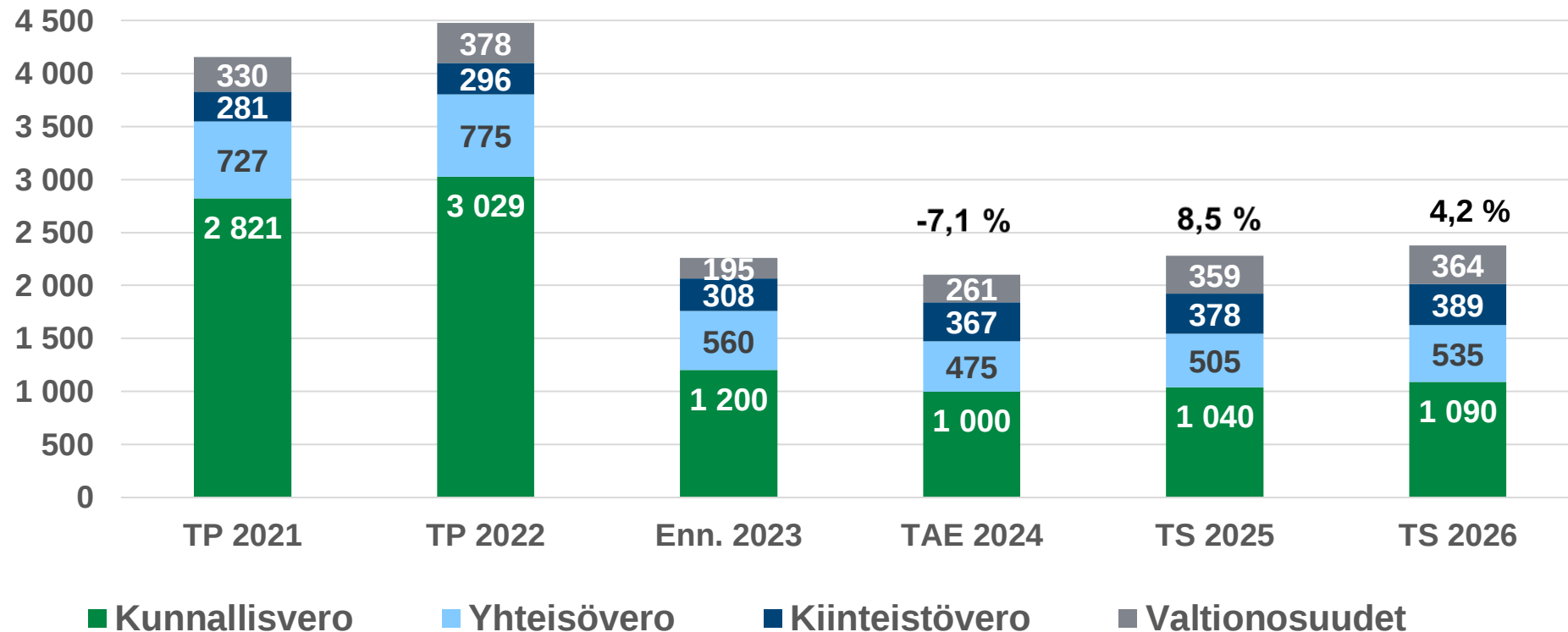
Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentamisen **kompensaatio on staattinen** poikkileikkaustilanteen pohjalta => Epäedullinen kasvavalle kaupungille

Alustavat arviot sisällytetty taloussuunnitelmaan 2025-2026 valtionosuuksiin ja kanslian toimintamenoihin.

Verorahoitus pienenee vuodesta 2023

Milj. eur

2024:

- Vuoden 2022 korkeamman veroprosentin vaikutukset poistuvat
- Kunnallisvero – 0,06 %-yksikköä
- maapohjan kiinteistöveron alarajan nostaminen 0,93-1,3 %:iin kasvattaa kiinteistöverotuloja 52 M€

2025:

- TE 2025 palvelujen siirtyminen kunnille rahoitetaan vos-järjestelmän kautta

Kunnallisveroprosentin tuotto

2023 223,9 milj. euroa
 2024 186,6 milj. euroa
 2025 194,0 milj. euroa

Verotulot yht. € / asukas

2023 3 076
 2024 2 707
 2025 2 797

Käyttötalouden vastuuperiaate yhteensovitetussa laskelmassa

Valmistelussa vastuuperiaatteen ulkopuolisiksi eriksi on huomioitu:

1. **Sotepe-** toimialalta siirtyvien palvelujen ja toimintojen kustannukset
2. **Säätiöiden** kertaluontoiset pääomitukset ja avustukset
 - ADM 30 M€
 - Korkeasaari 2,3 M€
3. **Kotouttamislain voimaantuloon valmistautumisen** sekä toimialoilla tehtävän kotouttamista edistävän työn resursointi **valtiolta saatavilla** laskennallisilla kotouttamiskorvauksilla **3 M€**
4. **Varautuminen:** ICT infran kyber- ja tietoturvan, sekä toimintakyvyn parantamiseen **3 M€**
5. **Kotikuntakorvausmenojen osalta** vain menojen ja tulojen kasvun erotus 3,5 M€ (menokasvu 6,2 M€)
6. **Kaskon yksityisten sopimuskoulujen vuokramallin muutos** (rakentamisaikaisen arvonlisäveron vähennyskelpoisuus) **1,7 M€**

Vastuuperiaatteen osatekijät päivitetty

1. Vuoden 2023 peruspalvelujen hintaindeksin

muutos noussut 3,8 % → 5,1 %

2. Vuoden 2024 peruspalvelujen hinta-

indeksin muutos laskenut 3,0 % → 2,2 %

työttömyys- ja sairausvakuutusmaksun alentamiseen perustuen

3. Vuoden 2023 väestönkasvuksi

arvioitu 0,8%, toteuma 2023 jo niin korkea, että arviota nostettu 1,23 %:iin.

VM julkaisu	10/2022	6/2023	10/2023	Muutos
PPHI 2023	3,8	5	5,1	1,3
PPHI 2024		3,0	2,2	-0,8

Vuoden 2024 vastuuperiaatteessa huomioidaan vuoden 2023 palkkaratkaisu, kustannustason nousu sekä korkea väestönkasvu nostamalla kasvuprosenttia 1,73 %-yksiköllä

Vastuuperiaateperusteet raamissa 2024

PPHI 2024	3,0
Väestönkasvu 2024	1,2
Tuottavuus	-0,5
<u>Vuoden 2023 ind.kasvusta</u>	<u>1,2</u>
Yhteensä	4,9

Liikkumavara 107 M€

Päivitetyt perusteet talousarvio 2024

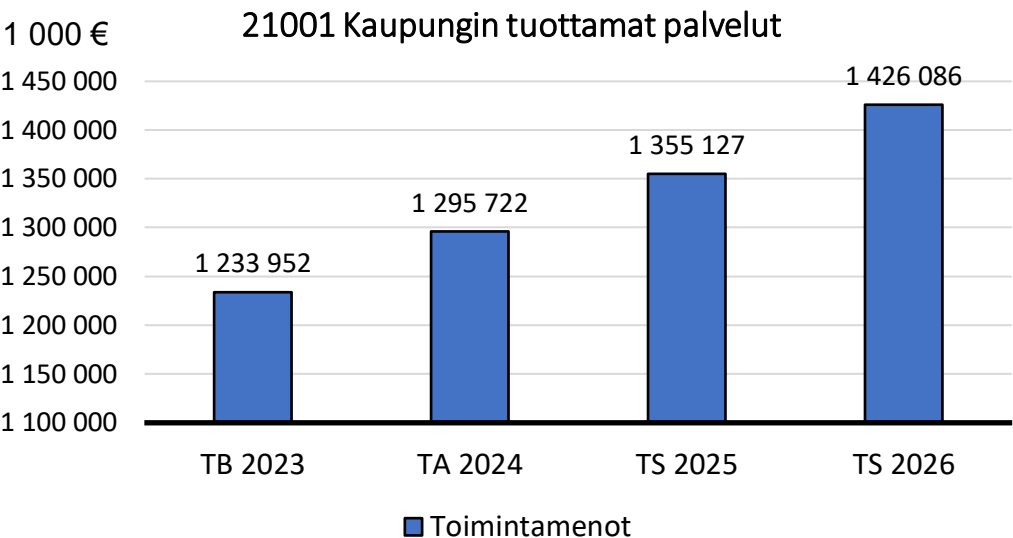
PPHI 2024	2,2
Väestönkasvu 2024	1,2
Tuottavuus	-0,5
Vuoden 2023 ind. kasvusta	1,3
<u>Vuoden 2023 väestönmuutoksesta</u>	<u>0,43</u>
Yhteensä	4,63
Liikkumavara	96 M€

Käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sovitettut toimialojen laskelmat

Yhteenveto toimialojen yhteensovitetuista laskelmista

- **Kunta-Helsingin tuloslaskelman (sisältäen liikelaitokset sekä rahastot) ulkoisten toimintamenojen kasvu vuonna 2024 on 5,3 % verrattuna 2023 talousarvioon.**
- Kun menokasvusta huomioidaan pois vastuuperiaatteen soveltamisen ulkopuolelle jätettävät menoerät (dia 30) ja tarkastellaan menokasvua pääluokkien 1-4 osalta, **yhteensovitetun laskelman toimintamenojen kasvu on vastuuperiaatteen mukainen 4,63 %**
- Yhteensovitetussa laskelmassa toimintamenojen kasvu on kohdennettu erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suorimmin lisää kustannuksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

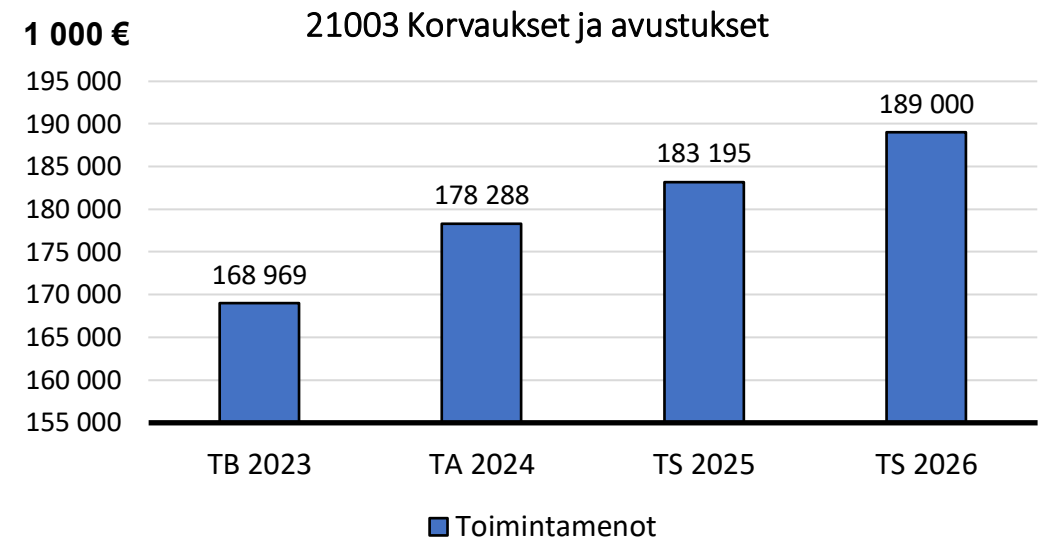
1 000 €	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	1 233 952	1 295 722	1 355 127	1 426 086
Muutos (€)		61 770	59 405	70 959
Muutos (%)		5,0 %	4,6 %	5,2 %

*Sotepe-uudistuksesta johtuen vertailukelpoisia lukuja ei ole vuoden 2022 osalta saatavilla

Kasvu 61,8 M€ ja 5,0 %, määrärahat sisältävät varauksen asiakasmäärien kasvuun (erityisesti perusopetus), henkilöstökulujen ja- muiden kustannusten, palveluostojen - sekä tilavuokrien kasvuun

Muutos lautakuntaesitykseen nähden -1 M€

Työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksun aleneminen mahdollistaa **5,6 M€ uudelleen kohdentamisen** tulosbudjeteissa.
=> Palveluihin kohdennettavissa 4,6 M€ lautakuntaesitystä **enemmän**

1 000 €	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	168 969	178 288	183 195	189 000
Muutos (€)		9 319	4 907	5 805
Muutos (%)		5,5 %	2,8 %	3,2 %

*Sotepe-uudistuksesta johtuen vertailukelpoisia lukuja ei ole vuoden 2022 osalta saatavilla

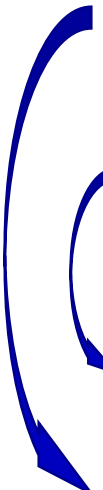
Kasvu 9,3 M€, 5,5 % Sisältää mm. yksityisen hoidon tuen korotuksen.

Vastuuperiaatteessa huomioitu **kotikuntakorvausmenojen osalta** vain menojen ja tulojen kasvun erotus 3,5 M€ (menokasvu 6,2 M€)

Vastuuperiaatteen ulkopuolella yksityisten sopimuskoulujen vuokramallin muutos 1,7 M€).

Kaupunkiympäristö toimialan talousarviokohtarakenne (8 ta-kohtaa 2024)

Toimialan palvelutoiminta

-
- 3 10 01 *Kaupunkirakenne ja hallinto (menot)
 - 3 10 02 Tilat ja rakennuttaminen (toimintakate)
 - 3 10 03 Asuntotuotanto (toimintakate)
 - 3 10 08 Palvelut ja luvat *(toimintakate)
 - 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito (menot)

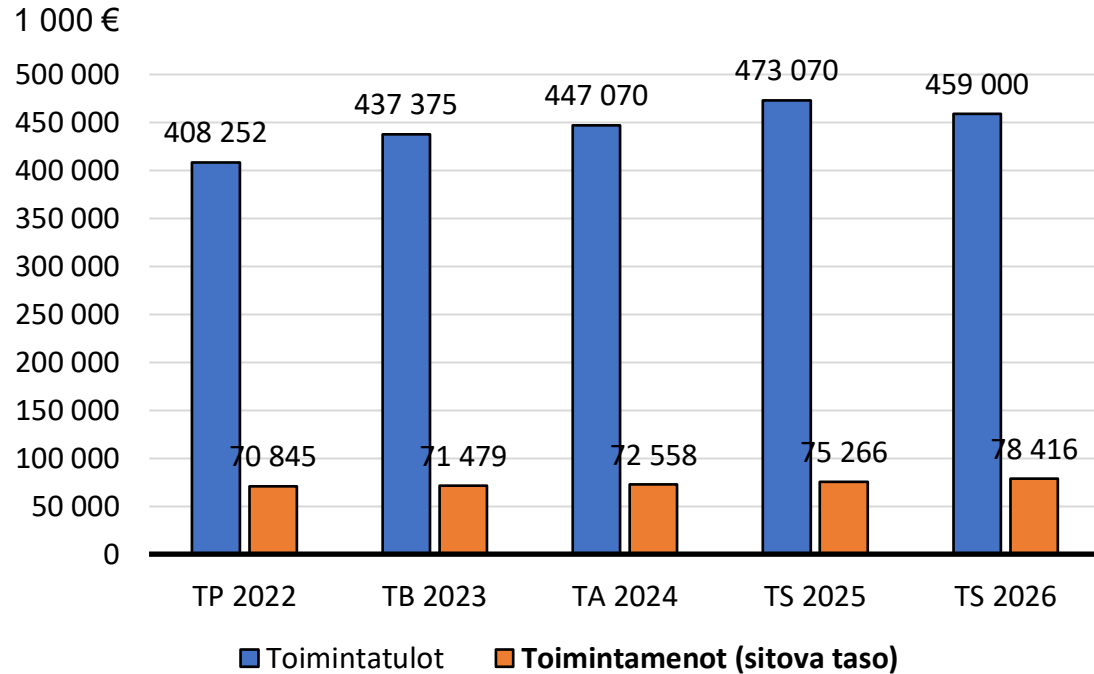
* Yleiset alueet

** Asumisyksikkö

Joukkoliikenteen tukeminen

- 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet (menot)
- 3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle (menot)
- 3 10 07 Infrakorvaus HSL:tä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle (toimintakate)

Kaupunkirakenne ja hallinto

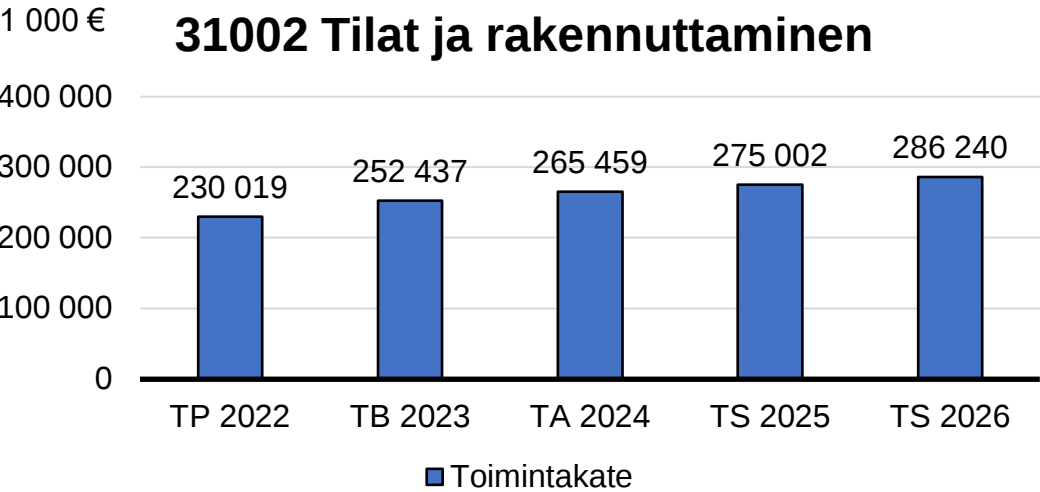

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot (€)	408 252	437 375	447 070	473 070	459 000
Muutos (€)		29 123	9 695	26 000	-14 070
Muutos (%)		7,1 %	2,2 %	5,8 %	-3,0 %
Toimintamenot (€)	70 845	71 479	72 558	75 266	78 416
Muutos (€)		634	1 079	2 708	3 150
Muutos (%)		0,9 %	1,5 %	3,7 %	4,2 %

*Talousarviorakenne muutoksista johtuen vuosien 2022-2023 osalta on käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

- Vuoden 2024 talousarvion menot kasvavat 1,1 miljoonaa euroa (1,5 %).
- Määrärahakasvulla ja määrärahojen uudelleen kohdennuksilla voidaan kattaa palkankorotukset ja muu kustannustason muutos.
- Tulot kertyvät pääosin ulkoisista maanvuokrista sekä maan ja kiinteistöomaisuuden myynneistä. Vuonna 2025 tuloja kasvattaa kertaluontoinen yksittäinen, poikkeuksellisen korkea, maankäyttösopimuksen korvaus.
- **Muutos lautakuntaesitykseen nähden: toimintamenot - 1,5 M€**
 - vuodelle 2023 virheellisesti tehtyjen ICT-vyörytysten korjaaminen (0,8 M€) ja 2024 ICT-vyörytysten korjaus (0,2 M€)
 - hallinto- ja konsulttipalvelujen sopeutus (0,5 M€).
- Sairaus- ja työttömyysvakuutusmaksujen alennus mahdollistaa kaupunkirakenne ja hallinto ta-kohdalla **0,4 M€** uudelleen kohdentamisen tulosbudjeteissa.

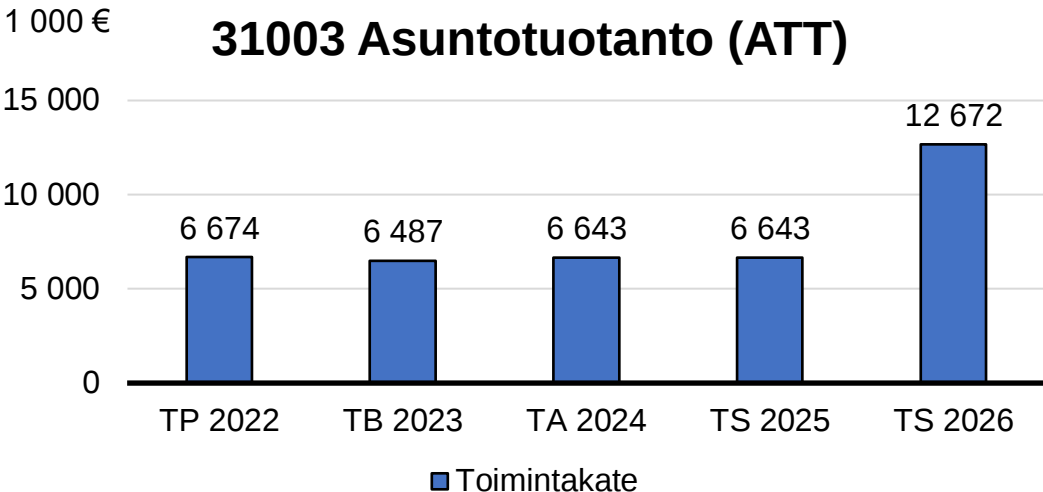
Tilat ja rakennuttaminen sekä Asuntotuotanto

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate (€)	230 019	252 437	265 459	275 002	286 240
Muutos (€)		22 418	13 022	9 543	11 238
Muutos (%)		9,7 %	5,2 %	3,6 %	4,1 %

Vuosien 2022-2023 osalta käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

- Vuoden 2024 talousarvion **toimintakate paranee 13,1 M€ (5,2 %)** johtuen pääosin sisäisten vuokrien indeksi- ja tasokorotuksista.
- Muutos lautakuntaesitykseen nähden toimintakate + 0,4 M€**
 - vuodelle 2023 virheellisesti tehtyjen ICT-vyörytysten (menojen) korjaus.
- Työttömyys- ja sairausvakuutusmaksujen lasku** mahdollistaa **0,2 M€** uudelleen kohdentamisen tulosbudjettivaiheessa

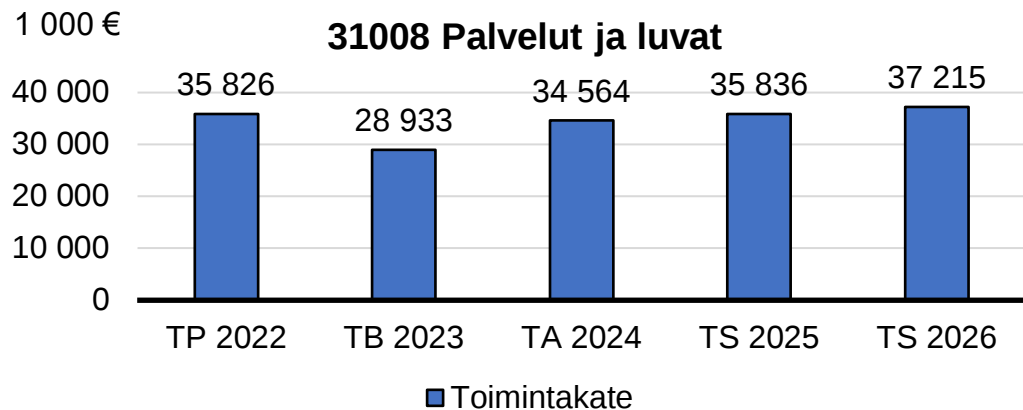

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate (€)	6 674	6 487	6 643	6 643	12 672
Muutos (€)		-187	156	0	6 029
Muutos (%)		-2,8 %	2,4 %	0,0 %	90,8 %

Vuosien 2022-2023 osalta käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

- Vuoden 2024 talousarvion **toimintakate paranee 0,2 M€ (2,4 %)**.
- Att toimintakate Khs 12.6.2023 ”Raami ja laatimisoheissa” annetun ohjeistuksen mukainen:
 - toimintakate muodostetaan realistisesti arvioitujen toimintamenojen kehityksen ja tuotanto-ohjelman mukaisesti valmistuvasta asuntotuotannosta tuloutettavien rakennuttamispalkkioiden perusteella. Vuodelle 2026 kohdistetaan aiempien vuosien tuloutuksia.*
- Muutos lautakuntaesitykseen nähden + 0,1 M€**
 - vuodelle 2023 virheellisesti tehtyjen ICT-vyörytysten (menojen) korjaus.
- Työttömyys- ja sairausvakuutusmaksujen lasku** mahdollistaa **0,037 M€** uudelleen kohdentamisen tulosbudjettivaiheessa

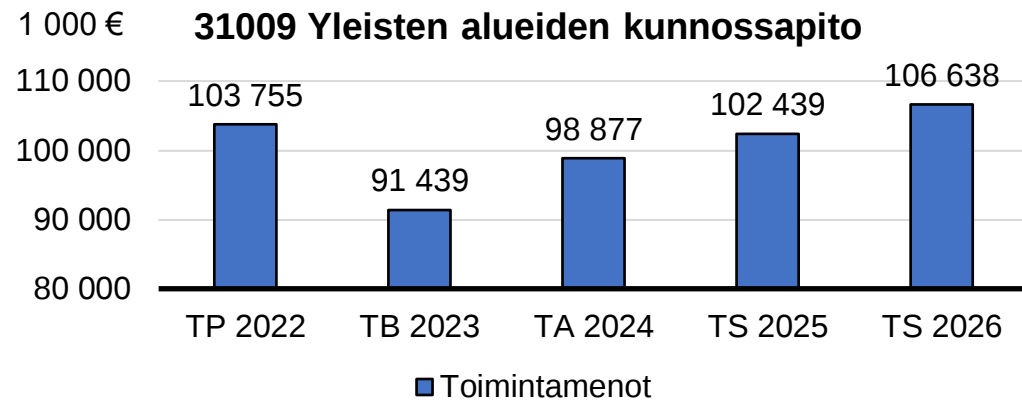
Palvelut ja luvat sekä Yleisten alueiden kunnossapito

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate (€)	35 826	28 933	34 564	35 836	37 215
Muutos (€)		-6 893	5 631	1 272	1 379
Muutos (%)		-19,2 %	19,5 %	3,7 %	3,8 %

Vuosien 2022-2023 osalta käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

- Vuoden 2024 **toimintakate paranee 5,6 M€ (19,5 %)** johtuen pääosin pysäköintitunnusten ja -virhemaksujen tuotoista. Määrärahasvulla ja uudelleen kohdennuksilla voidaan kattaa palkankorotukset ja muu kustannustason muutos.
- Muutos lautakuntaesitykseen nähden; toimintakate paranee + 2,1 M€**
 - pysäköinnin valvonnan tehostamisesta lisää tulojen kasvua i (1,5 M€),
 - ympäristöpalveluihin virheellisesti kirjattujen EU-projektityöntekijöiden palkkamenojen (0,5 M€) ja rak.valvonnan virheellisesti budjetoitujen ICT-kustannusten (0,1 M€) vähentäminen menoista.
- Työttömyys- ja sairausvakuutusmaksujen lasku** mahdollistaa **0,3 M€** uudelleen kohdentamisen tulosbudjettivaiheessa

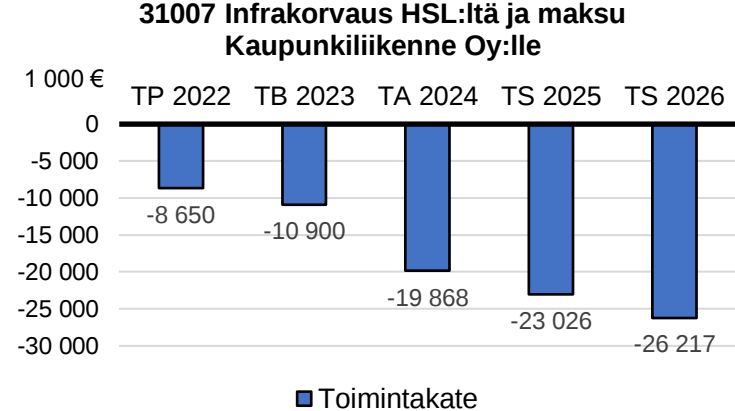
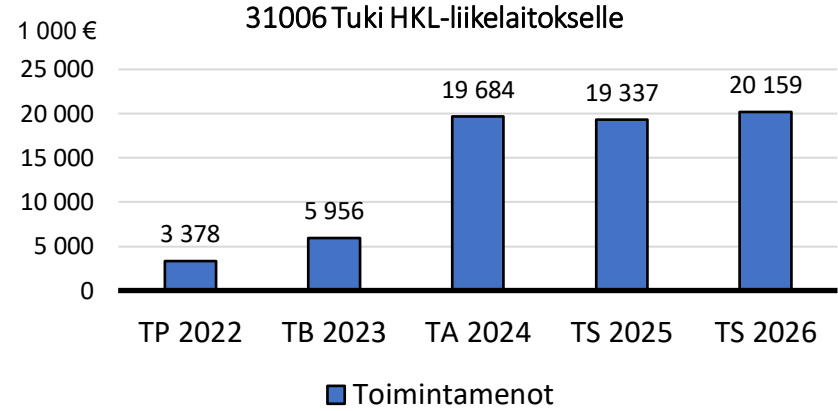
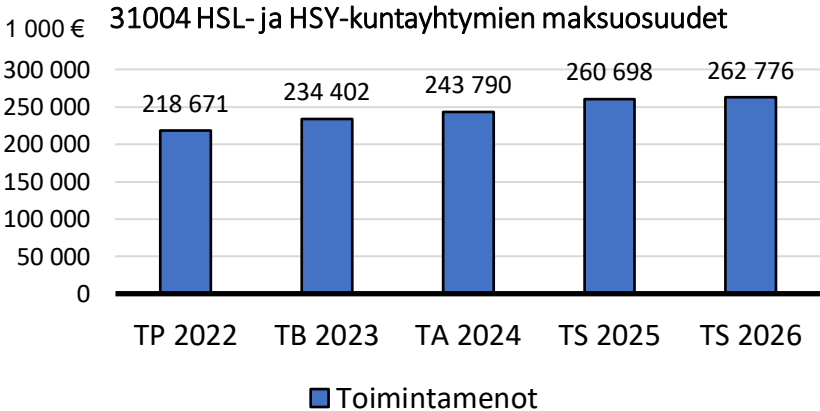

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	103 755	91 439	98 877	102 439	106 638
Muutos (€)		-12 316	7 438	3 562	4 199
Muutos (%)		-11,9 %	8,1 %	3,6 %	4,1 %

Vuosien 2022-2023 osalta käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

- Vuoden 2024 toimintamenot kasvavat 7,7 M€ (8,1 %).
 - Yleisten alueiden kunnossapito **siirtyy omaksi ta-kohdakseen Kaupunkirakenne ja hallinto ta-kohdalta.**
- Vuoden 2024 talousarvioehdotus koostuu seuraavasti:
 - toimintamenokasvusta 3,7 M€ / 4,0 %
 - talvihoidon kunnossapidon määrärahojen nosto keskimääräisen lumitalven tasolle 3 M€** (Khs 12.6.2023 § 409 "Raami ja laatimisohteissa" annettu ohjeistus)
 - käyttötalouden vastuuperiaatteen ulkopuolelta katettavista sotepe vesiposteista 0,28 M€
 - talousarviokohdalle ta-muutoksesta ja johtuvista ICT-vyörytyksistä (0,5 M€)
- Lautakuntaesitykseen nähden ei muutoksia. Työttömyys- ja sairausvakuutusmaksujen lasku** mahdollistaa **0,05 M€** uudelleen kohdentamisen tulosbudjettivaiheessa.

Joukkoliikenteen tukeminen yht. 269 M€ 2024

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	218 671	234 402	243 790	260 698	262 776
Muutos (€)	2 128	15 731	9 388	16 908	2 078
Muutos (%)	1,0 %	7,2 %	4,0 %	6,9 %	0,8 %

Vuonna 2024 HSL:n maksuosuus on 241,5 M€ ja HSY:n maksuosuus 2,3 M€.

HSL:n maksuosuuden kasvu on **seurausta merkittävien joukkoliikennehankkeiden valmistumisesta**. Kustannusten matkustajamääriä ja lipputuloja nopeampi nousu näkyy kuntien rahoitustarpeen kasvuna.

HSL:n alustavassa TTS:ssa 2024 – 2026 Helsingin maksuosuus on 262,6 M€ (kasvu 13 %).

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	3 378	5 956	19 684	19 337	20 159
Muutos (€)		2 578	13 728	-347	822
Muutos (%)		76,3 %	230,5 %	-1,8 %	4,3 %

*02/2022 alkaen HKL-toiminnot ovat sisältäneet vain metroliiketoiminnan, kun raitiotieliiketoiminta siirtyi Kaupunkiliikenne Oy:n

Toimintamenojen kasvu 13,7 M€ (230 %), johtuu **infrainvestointien rahoittamiseen käytettävien lainojen korkojen noususta** sekä Länsimetron vastikkeiden noususta. Tuessa on huomioitu myös Kampin metroaseman liukuportaan alaskirjaus 2,0 milj. euroa.

Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita se ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate (€)	-8 650	-10 900	-19 868	-23 026	-26 217
Muutos (€)		-2 250	-8 968	-3 158	-3 191
Muutos (%)		26,0 %	82,3 %	15,9 %	13,9 %

*Kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa 02/2022

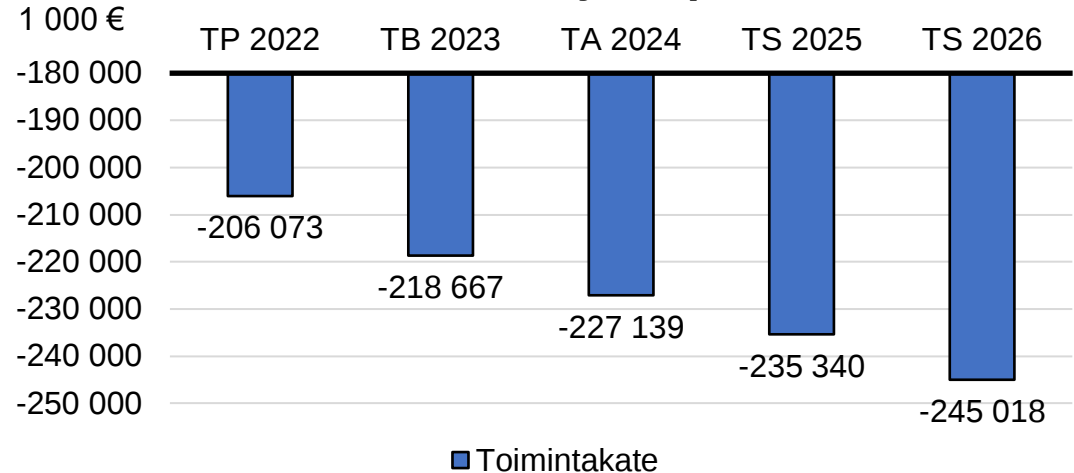
Toimintakate heikentyy 9,0 M€ (82,3 %), koska **KLOy:lle maksettava palvelukorvaus kasvaa HSL:ltä laskutettavaa infrakorvausta enemmän**.

Korvausten nousu aiheutuu Raide-Jokerin sekä Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen valmistumisesta. Palvelukorvausta nostaa lisäksi **yleisen korkotason** nousu. Infrakorvauksen korko on laskennallinen, eikä muutu.

Raide-Jokeri sisältyy täysimääräisesti vuoden 2024 palvelukorvaukseen, Kalasatamasta Pasilaan -hanke vuoden 2025 palvelukorvaukseen.

Kulttuuri ja vapaa-aika

41001 Kulttuuri ja vapaa-aika

1 000 €	TP 2022	TB	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakate (€)	-206 073	-218 667	-227 139	-235 340	-245 018
Muutos (€)		-12 594	-8 472	-8 201	-9 678
Muutos (%)		6,1 %	3,9 %	3,6 %	4,1 %

Vuoden 2023 osalta käytetty vertailukelpoistettua lukua, vuosi 2022 ei ole vertailukelpoinen.

Vuoden 2024 talousarvion **toimintakate heikkenee 8,5 M€ (3,9 %)**

- Tulojen heikko kasvu (mm. remonttien vuoksi suljetut liikuntapaikat, maksullisten palvelujen tuottojen maltillinen kehitys)
- Toimintamenot kasvavat pääosin palkankorotuksista ja muusta kustannustason noususta johtuen

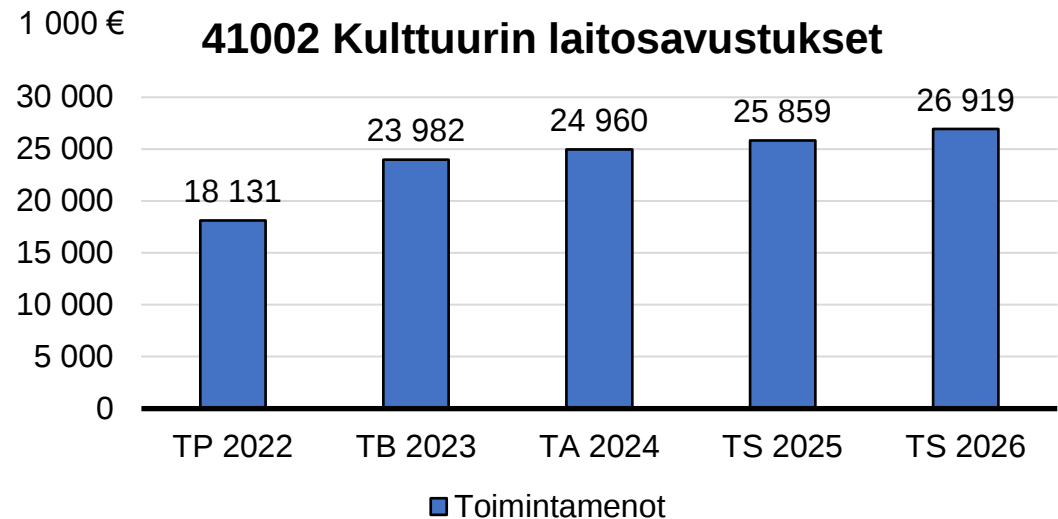
Määrärahakasvulla ja määrärahojen uudelleen kohdennuksilla voidaan kattaa palkankorotukset ja muu kustannustason muutos.

Muutos lautakuntaesitykseen nähden: **toimintakate + 0,7M€**

- Esim. tulojen kasvattaminen (0,2 M€) sekä hallinto- ja konsulttipalvelujen sopeutus (0,5 M€).

Työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksun aleneminen mahdollistaa **0,8 M€ uudelleen kohdentamisen** tulosbudjeteissa.

Kulttuurin ja liikunnan laitosavustukset

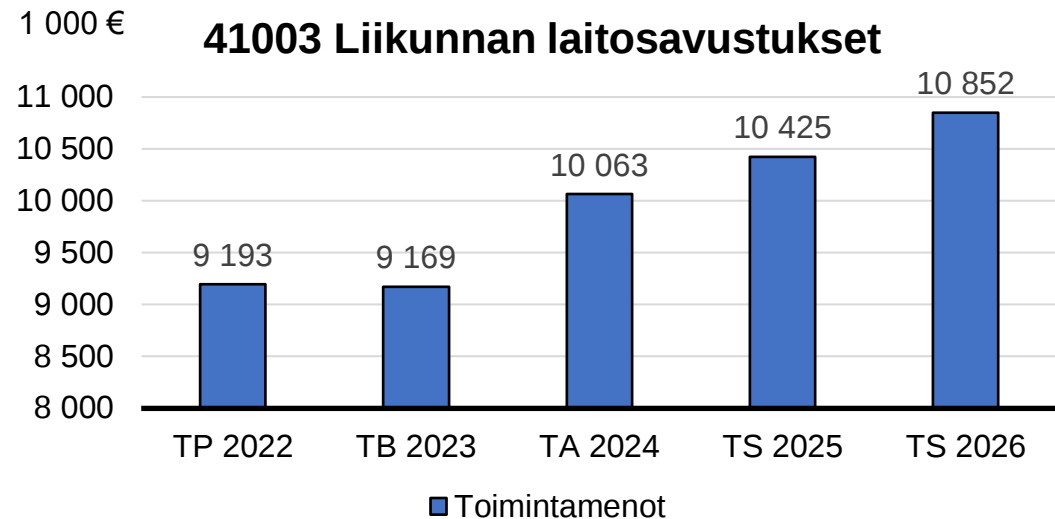

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	18 131	23 982	24 960	25 859	26 919
Muutos (€)		5 851	978	899	1 060
Muutos (%)		32,27 %	4,08 %	3,60 %	4,10 %

*Vuosien 2022 ja 2023 osalta on käytetty vertailukelpoistettuja lukuja.
Kasvua vuosien 2022 ja 2023 välillä selittää HAM-taidemuseon säätiöitys ja rahoituksen siirtyminen Kuva-toimialalta laitosavustuksiin.

Vuoden 2024 talousarviossa kulttuurin laitosavustukset kasvavat **1 M€ eli 4,08 %**.

Lautakuntaesitykseen nähden ei muutoksia

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	9 193	9 169	10 063	10 425	10 852
Muutos (€)		-24	894	362	427
Muutos (%)		-0,26 %	9,75 %	3,60 %	4,10 %

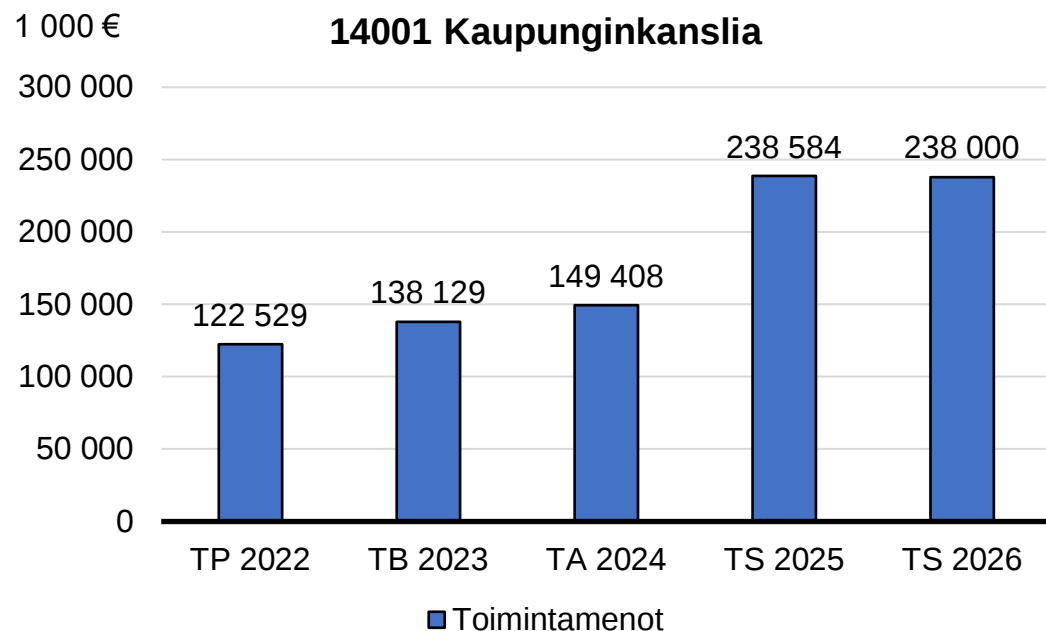
*Vuosien 2022 ja 2023 osalta on käytetty vertailukelpoistettuja lukuja

Vuoden 2024 talousarviossa liikunnan laitosavustukset kasvavat **0,9 M€, 9,75 %**.

Merkittävät osa avustusten kasvusta johtuu Jääkenttäsäätiön lainojen korkomenojen kasvusta (0,53 M€).

Lautakuntaesitykseen nähden ei muutoksia

Kaupunginkanslia

1 000 €	TP 2022	TB 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintamenot (€)	122 529	138 129	149 408	238 584	238 000
Muutos (€)		15 600	11 279	89 176	-584
Muutos (%)		12,7 %	8,2 %	59,7 %	-0,2 %

- Yhteensovitusvaiheessa kanslian esitystä **tasapainotettiin -1,5 M€**
- Työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksun alennuksen vaikutuksesta tulosbudjeteissa voi uudelleen **kohdentaa 0,6 M€**

- Kanslian osastot suunniteltu pääosin vuoden 2024 toiminnan strategian menoraamin puitteissa ja vastuullisen talouden periaatteita noudattaen.
- Kanslian määrärahoja kasvattavat:
 - **Varautuminen:** ICT infran cyber- ja tietoturvan, sekä toimintakyvyn parantamiseen tehty 3 M€ lisäys
 - **kotouttamislain voimaantumiseen** sekä toimialoilla tehtävän kotouttamista edistävän työn resursointi valtiolta saatavilla laskennallisilla kotouttamiskorvauksilla 3 M€
 - Sotepe-uudistuksen yhteydessä siirtyneitä toimintoja: vielä 1,3 M€
- Talousarvion 2024 0,5 prosentin tuottavuustavoite 0,7 M€ saavutetaan kaupunki- ja kansliasoisten päällekkäisten järjestelmien hallitulla alasajolla, kaupunginkanslian toimistotilakehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen toimenpiteillä
- Helsinki ottaa vastaan **TE-palveluiden järjestämisvastuun** valtiolta 2025. Uudistuksen valmistelukuluihin ja valtiolta saataviin avustuksiin vuodelle 2024 on budjetoitu **n. 3,5 M€** keskitetyn hanketoiminnan ta- kohdalle (15004).
- Vuosien 2025-2026 toimintamenoja **kasvattavat TE- palvelujen käynnistyminen**, johon on budjetoitu TEM alustavan laskelman mukaisesti n. 90 M€.

Keskushallinnon muut TA-kohdat

- **11001 Vaalien järjestäminen:** Yhteensovitusvaiheessa esitystä **tasapainotettiin -2 M€** vastaamaan edellisen vastaavan vaalivuoden toteumaa
- **13001 Kaupunginhallituksen käyttövarat:** Esitys sisältää 30 M€ Arkkitehtuuri- ja designmuseon pääomitukseen (vastuuperiaatteen ulkopuolinen erä) ja 5 M€ perusvarausta (kaupungin kv-näkyvyyteen ja suur tapahtumiin, Sarastian vakauttamiseen, yksittäisiin kertaluonteisiin hankkeisiin sekä varaus mm. tutkimusapurahoihin, Helsinki-mitaleihin, PKS-yhteistyöhön)
- **13002 Kaupunginhallituksen avustukset:** Esitys on 0,7 M€ vuotta 2023 pienempi, johtuen kaupunginhallituksen yleisavustuksen piirissä olleiden avustusten poisjäämisestä (0,3 M€), sekä ta-kohdalta maksettujen tytär- ja muiden osakkuusyhteisöjen avustusten siirtymisestä muille ta-kodille (0,4 M€).
- **15001 Toimielinten (kvsto, khs, toimielimet, pormestaristo) toimintakustannukset:** Yhteensovitusvaiheessa esitystä tasapainotettiin **0,2 M€ vastaamaan edellisten vuosien toteumaa**
- **15002 Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot:** Esitys on vuotta 2023 pienempi, koska vuodesta 2024 lähtien työsuhdematkaliput siirtyivät toimialojen budjetoitavaksi. Tämä on huomioitu toimialojen määräraharaamissa.
- **15003 Maksuosuudet, korvaukset ja jäsenmaksut:** Esitys on vuotta 2023 suurempi johtuen Korkeasaaren ja Stadion-säätiön avustusten siirryttyä laitosavustuksista ko. ta-kodalle.
- **15005 Työmarkkinatuen kuntaosuus:** Tasapainotusvaiheessa tarpeeksi arvioitu 78 M€ vuodelle 2024

Yhteensovitettu tuloslaskelma 2024- 2026

Yhteensovitettu Kunta-Helsingin tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	TP 2022	TA 2023	Enn 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 285	1 328	1 329	1 336	1 341	1 337
Toimintamenot	-5 126	-2 816	-2 938	-2 965	-3 149	-3 207
Toimintakate	-3 842	-1 489	-1 609	-1 629	-1 808	-1 870
Verotulot	4 100	1 960	2 068	1 842	1 923	2 014
Valtionosuudet	378	186	195	261	359	364
Rahoitustuotot ja –kulut	97	129	168	151	140	136
Vuosikate	733	786	822	625	614	643
Poistot ja arvonalennukset	-387	-363	-367	-373	-380	-387
Satunnaiset erät	1					
Tilikauden tulos	347	424	454	252	233	256
Varausten ja rahastojen muutos	17	3	6	-1	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	364	426	460	251	233	256

Yhteensovitettu investointiohjelma

Muutokset investointiohjelman laadintaan

Muutokset investointiohjelman rakenteeseen

Uudet kohdat

- Projektialueiden infraan (8 08): Läntinen bulevardikaupunki ja Makasiininranta
- Kaupunkiuudistusalueisiin (8 09): Meri-Rastila
- Suuriin liikennehankkeisiin (8 10): Länsi-Helsingin raitiotiet

Lakkautettava kohta

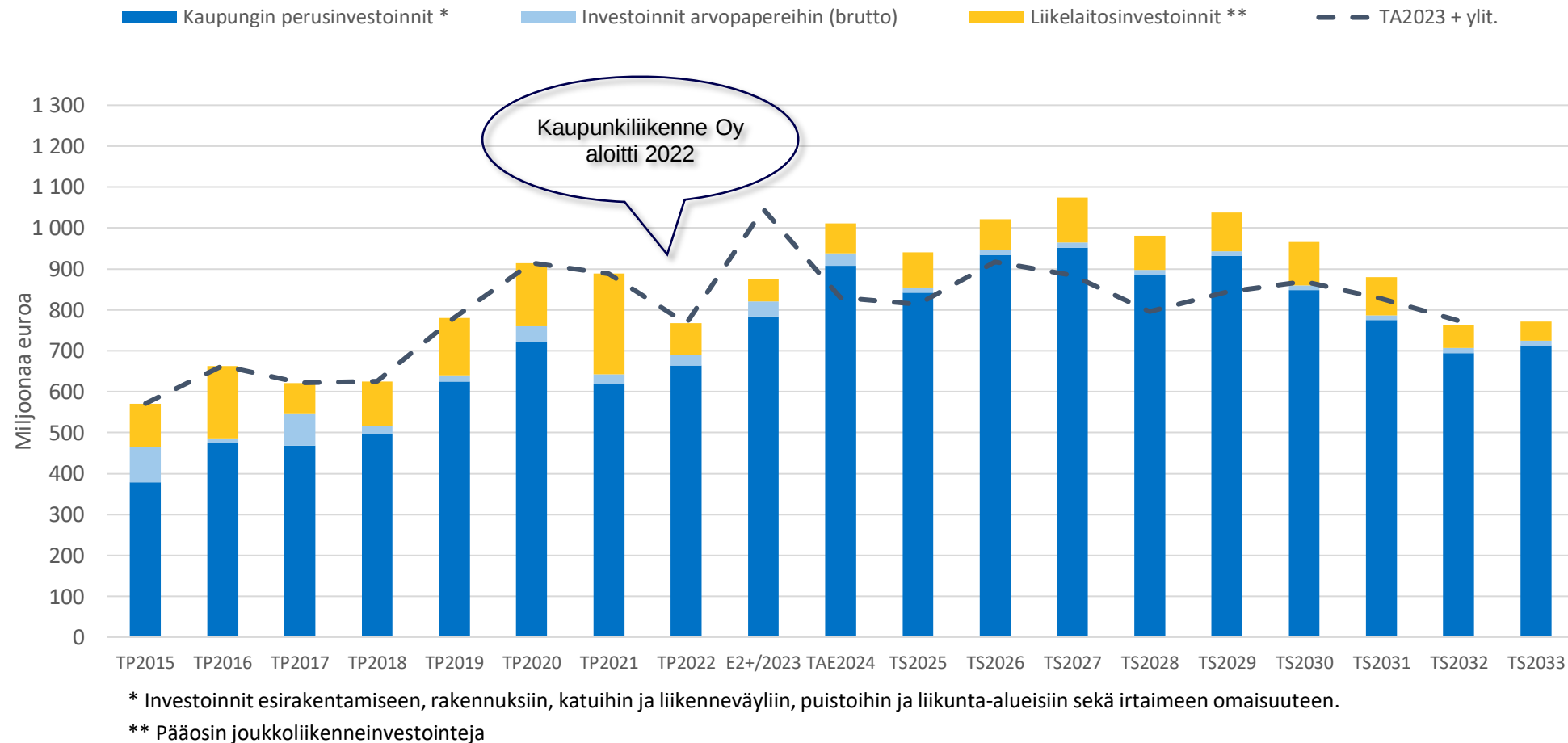
- Projektialueiden infrasta (8 08): Kamppi-Töölönlahti

Muutos ylitysoikeuksien käytäntöön

- Talousarvion raamissa päätettiin muuttaa käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävien ylitysoikeuksien käytäntöä
- Toimialoilta pyydetty tiedot hankkeista, joiden toteutusedellytykset eivät täyty kuluvana vuonna esim. urakan valmistelun viivästymisestä, valituksista tms. syistä johtuen.
- Toimialat ilmoittivat siirtyviä hankkeita **yhteensä 112,3 miljoonaa euroa**:
 - Tilat ja infra 88,3 M€, irtain omaisuus 15 M€ ja arvopaperit 9 M€
 - Hankkeet budjetoitu raamin 2024 päälle
- Ylitysoikeutta voidaan edelleen hakea loppuvuoden **yllätyksellisille** ja perustelluille muutoksille.

Kaupungin investoinnit (ml. liikelaitokset) 9,4 mrd. euroa vuosina 2024 – 2033

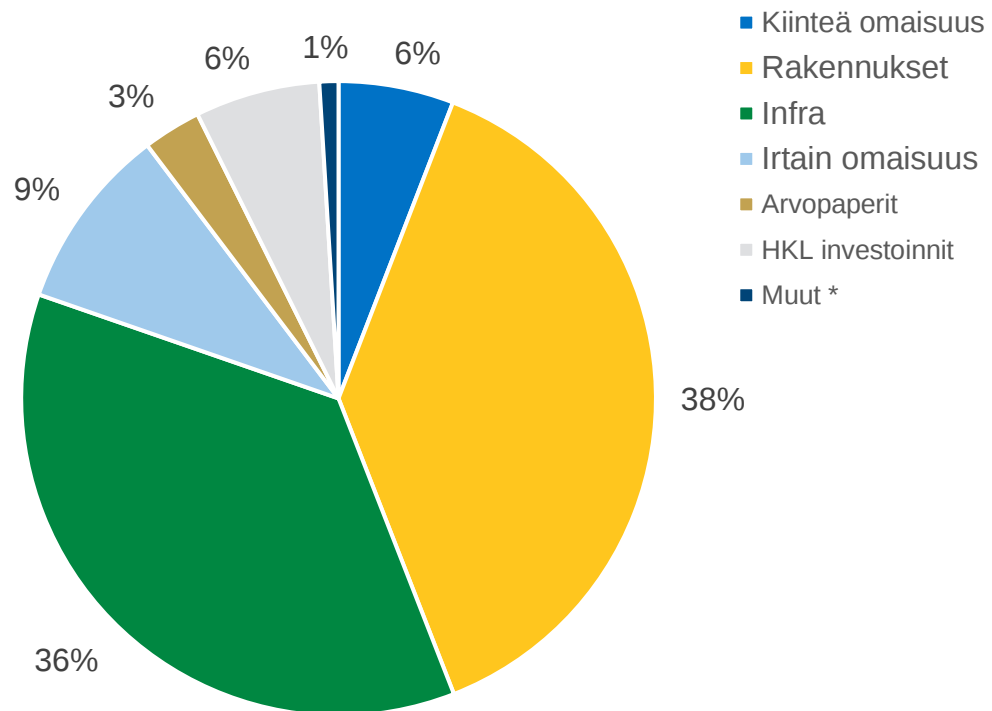
Kaupungin (ml. liikelaitokset) investoinnit vuosina 2015 - 2033

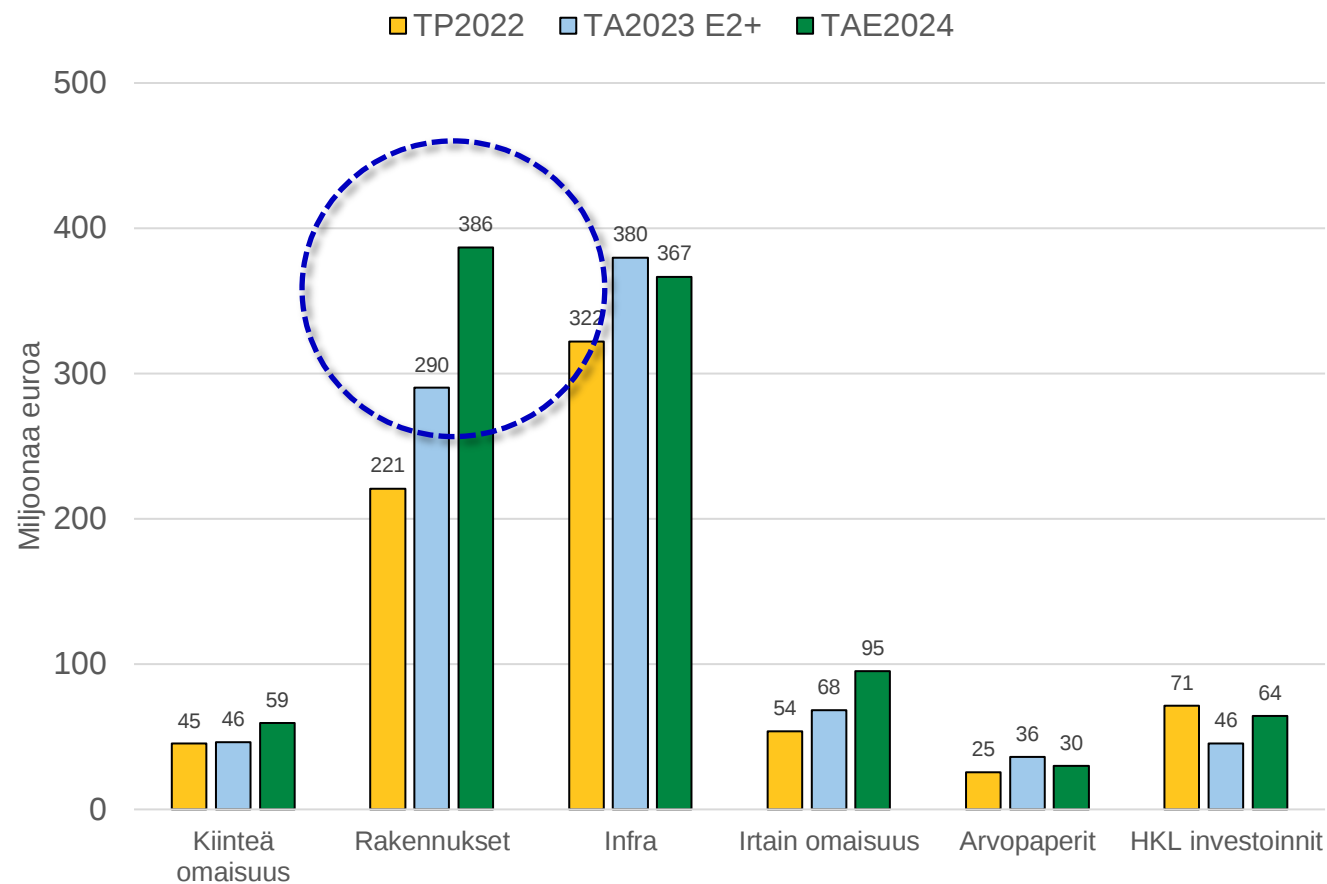
- TA2024: 1 012 M€
- TS2025: 940 M€
- TS2026: 1 021 M€
- **Yht. 2 973 M€**
- TAE2024:n 10-v ohjelma **1 Mrd €** suurempi kuin **TA2023:n** 10-v ohjelma
- Investointiohjelma kasvanut huomattavasti, vaikka **joukkoliikenne investoinnit siirtyneet** Kaupunkiliikenne Oy:lle

Kaupungin investointeja lajeittain ja HKL:n investoinnit 2022 – 2024

Investointien jakautuminen päälajeittain vuonna 2024

* Muu pääomatalous, muut liikelaitokset ja rahastot

Tilainvestoinnit 3,2 mrd. € vuosina 2024 – 2033

- Valtaosa kategoriassa ”turvallisuus, terveellisyys ja toimintavarmuus”, raamin mukaisesti

Uudisrakennushankkeisiin, korvaaviin uudisrakennuksiin ja laajennuksiin käytetään vuonna 2024 yhteensä 159,6 M€.

Suurimpia vuonna 2024 **alkavia uudisrakennushankkeita** ovat Kruunuvuorenrannan palvelukortteli (68,9 M€), Malmin lastenkodin ja perhearviointi (20,84 M€) ja Lpk Jäkälän korvaava uudisrakennus (12,65 M€).

Korjausrakennushankkeisiin on vuodelle 2024 varattu talousarviossa **yhteensä 226,9 M€.**

Suurimpia **alkavia korjausrakennushankkeita** vuonna 2024 ovat Kontulan ala-asteen ja päiväkodin perusparannus (38,1 M€), Yrjönkadun uimahallin (21,9 M€) ja Oulunkylän jäähallin perusparannus (20,7 M€).

Suurimpia vuonna 2024 **jatkuvia rakennushankkeita** ovat Finlandia-talon perusparannus (136,5 M€) sekä Pasilan peruskoulun ja päiväkodin rakentaminen (56,6 M€)

Miljoonaa euroa

450

400

350

300

250

200

150

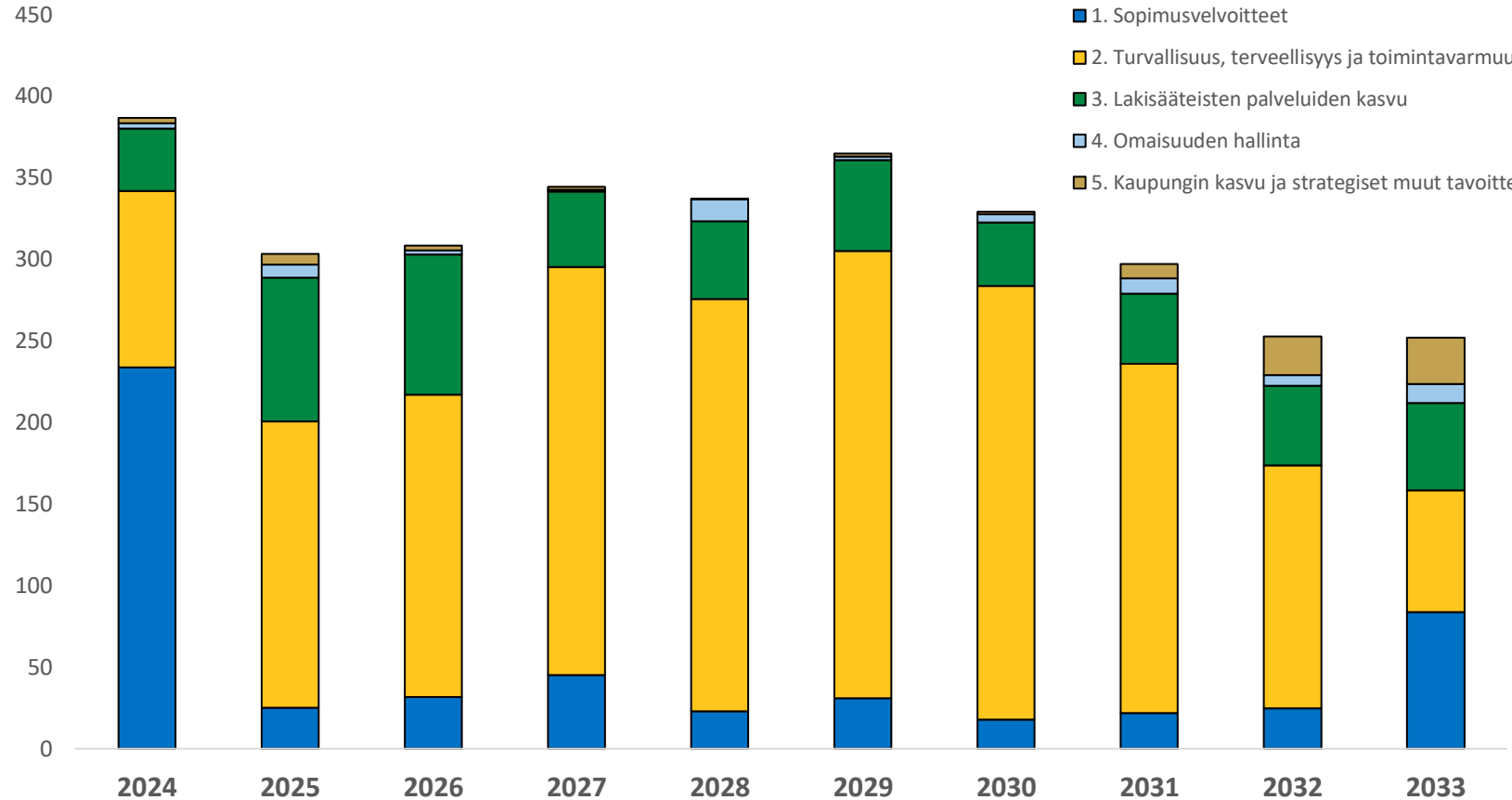
100

50

0

Tilainvestoinnit kategorian mukaan

- 1. Sopimusvelvoitteet
- 2. Turvallisuus, terveellisyys ja toimintavarmuus
- 3. Lakisääteisten palveluiden kasvu
- 4. Omaisuuden hallinta
- 5. Kaupungin kasvu ja strategiset muut tavoitteet

Tiloja hankitaan myös vuokra- ja osakemuotoisina

Kaupungin **2,9 milj. huoneistonieliön tilakannasta** osakemuotoisia omistuksia on noin 190 000 htm² ja vuokratiloja noin 538 000 htm².

Toimitilastrategian linjausten perusteella **vuokra- ja osakehankkeiden listalle** on siirretty:

- Helsingin kuvataidelukion ja Kallion lukion yhteiset taiteiden opetuksen ja yleisopetuksen tilat (käyttöönotto 2025 – 2026)
- Oulunkylän uusi koulu (käyttöönotto 2029)
- Vanha Helsingintien peruskoulu ja päiväkodin korvaava uudisrakennus (käyttöönotto 2031)
- Vattuniemen yhtenäisen peruskoulun uudisrakennus (käyttöönotto 2031)

Vuoden 2022 lopussa kaupungin vuokravastuut toimitiloista olivat yhteensä noin **560 milj. euroa**. Talousarvioehdotuksen mukaisella vuokrahankkeiden ohjelmalla **kaupungin vuokravastuut nousevat 10-vuotiskaudella korkeimmillaan yli kaksinkertaiseksi.**

Uusien vuokra- ja osakehankkeiden pääomavuokra- ja vastikearviot ovat yhteensä **noin 3,1 Mrd. euroa** (taseen ulkopuolella)

Kaskon osuus vuokra- ja osakemuotoisista hankkeista on yhteensä **980 milj. euroa**.
- Mm. Roihupellon kampus, Malminkartanon sydän ja Siltämäen uusi korvaava koulu ja päiväkot.

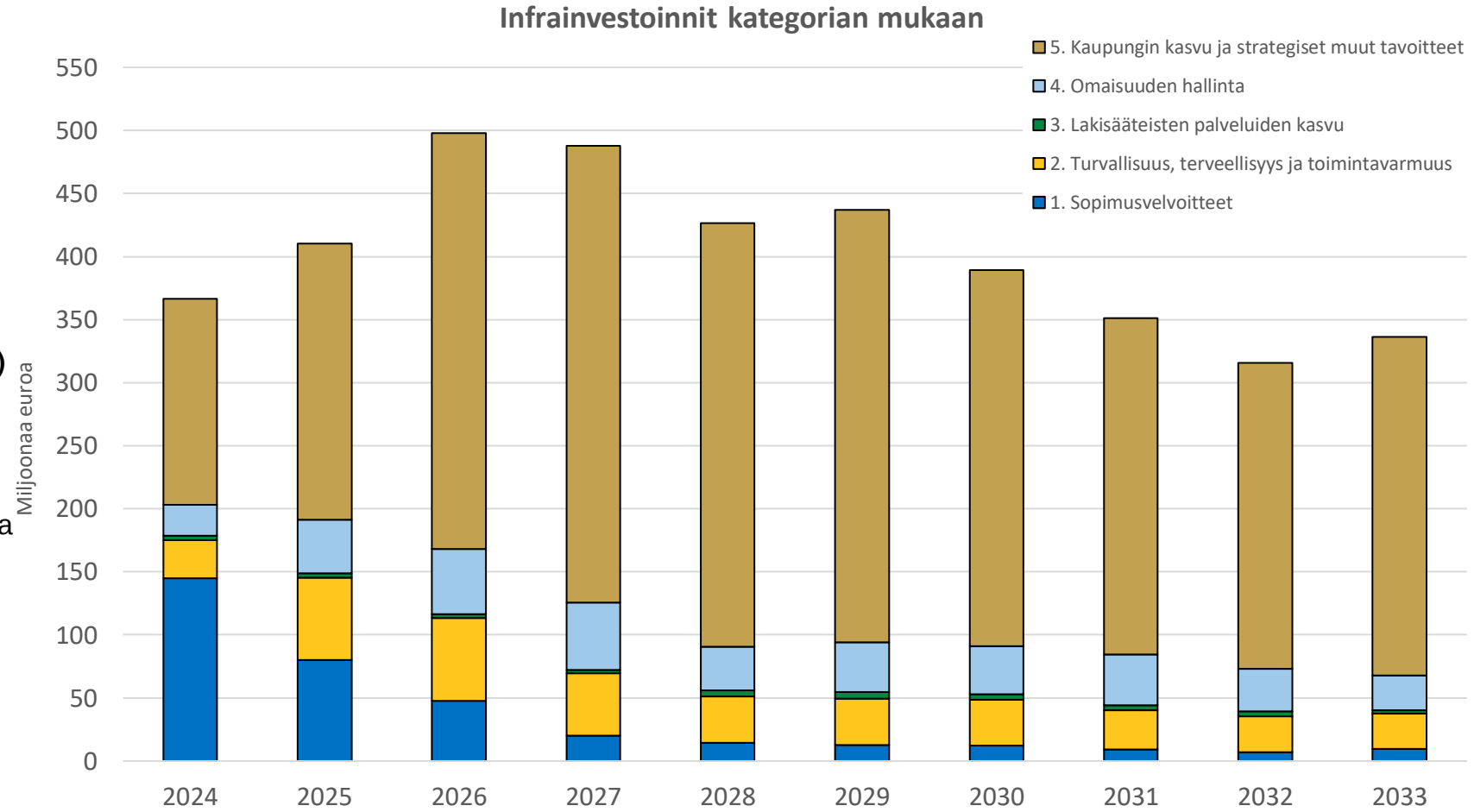
Kuvan osuus vuokra- ja osakemuotoisista hankkeista on yhteensä **142 milj. euroa**.
- mm. Jätkäsaaren Bunkkeri ja Kontula-talon kirjasto- ja nuorisotila.

Sotepe:n osuus vuokra- ja osakemuotoisista hankkeista on yhteensä **1,9 Mrd. euroa**.
- mm. Laakson yhteissairaala, Haagan perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus sekä Malmin perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus.

Infrainvestoinnit 4,0 mrd. € vuosina 2024 – 2033

Valtaosa infrainvestoinneista kategoriassa ”kaupungin kasvu ja strategiset muut tavoitteet”.

- Ohjelmoitu raamin mukaisesti.
- **Vuonna 2024 infrainvestointeihin käytetään yhteensä 370 M€.** Taloussuunnitelmakauden lopulla investointitasoa nostavat erityisesti projektialueiden infrarakentaminen sekä katujen ja liikenneväylien rakentaminen.
- Merkittävimmät infrahankkeet taloussuunnitelmakaudella 2024 – 2026 ovat **Kalasataman (113 M€), Länsisataman (99 M€) ja Pasilan (67 M€)** projektialueiden infrarakentaminen sekä **Kruunusillat-hanke (144 M€).**
- Katujen ja liikenneväylien perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on varattu TS-kaudella yhteensä 285 M€ (**sisältäen mm. siltojen peruskorjaukset 89 M€** sekä jalankulun ja pyöräilyn väylät 77 M€).

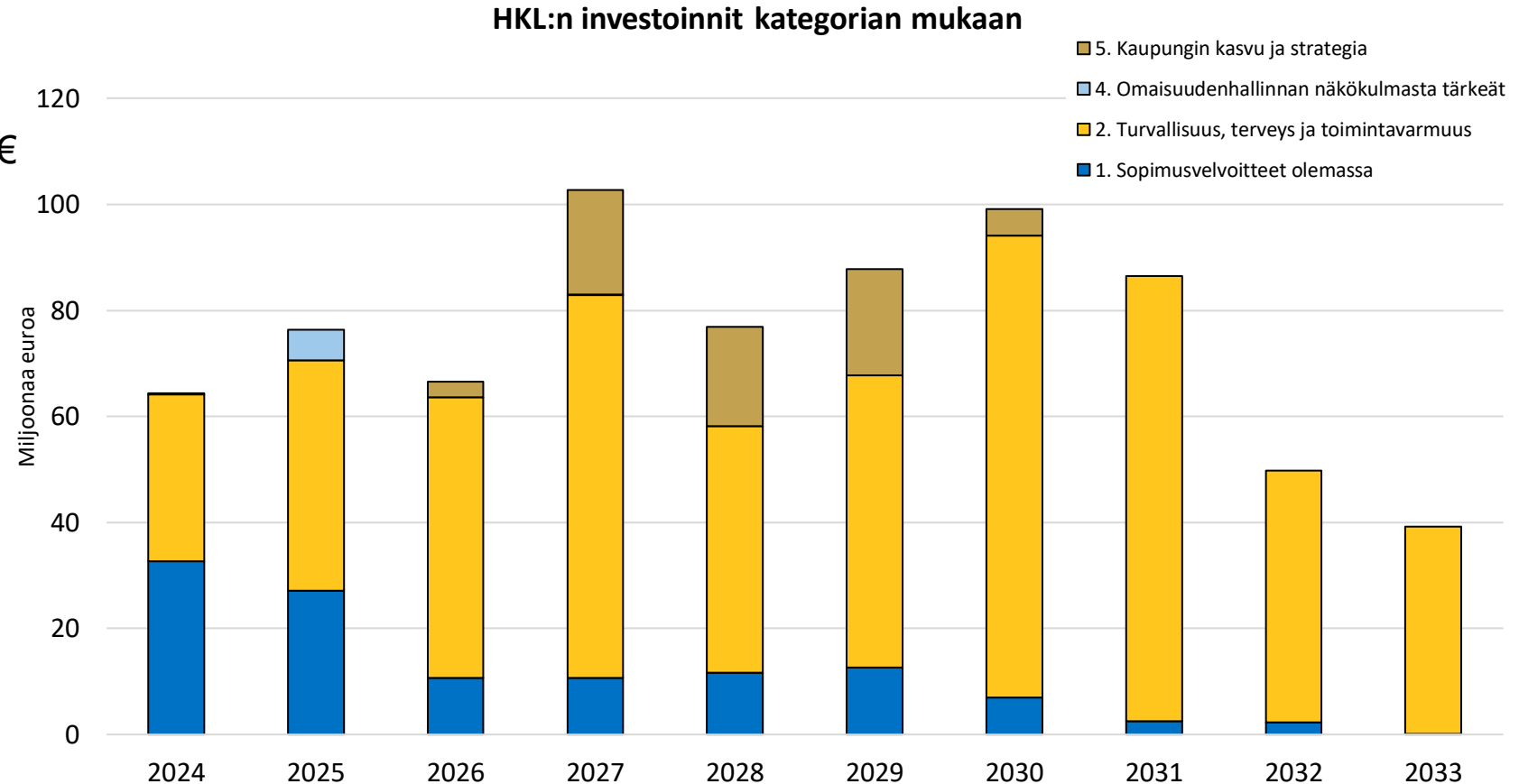

HKL ja Kaupunkiliikenne Oy

HKL:n investoinnit 750 M€ vuosina 2024 – 2033

Valtaosa kategoriassa ”turvallisuus, terveys ja toimintavarmuus”

- Vuositasolla noin 80 – 100 M€
- 2024-2026 raamin mukaisesti 140 M€
- 10-v investointisuunnitelma
2024 – 2033 **yhteensä 749 M€**
- TA2023 → TAE2024 +44 M€
 - Rautatientorin metroaseman peruskorjauskokonaisuus, +22 M€
 - Itäkeskuksen metroasema
TA2023:ssa virheellisesti KLOy:n investointina, +20 M€

Kaupunkiliikenne Oy:n investointiesitykset 1 410 M€ vuosina 2024 – 2033

- Valtaosa kategoriassa ”kaupungin kasvu ja strategia”

- Vuositasolla noin 150 – 200 M€, joista **noin puolet** on palvelukorvausinvestointeja.

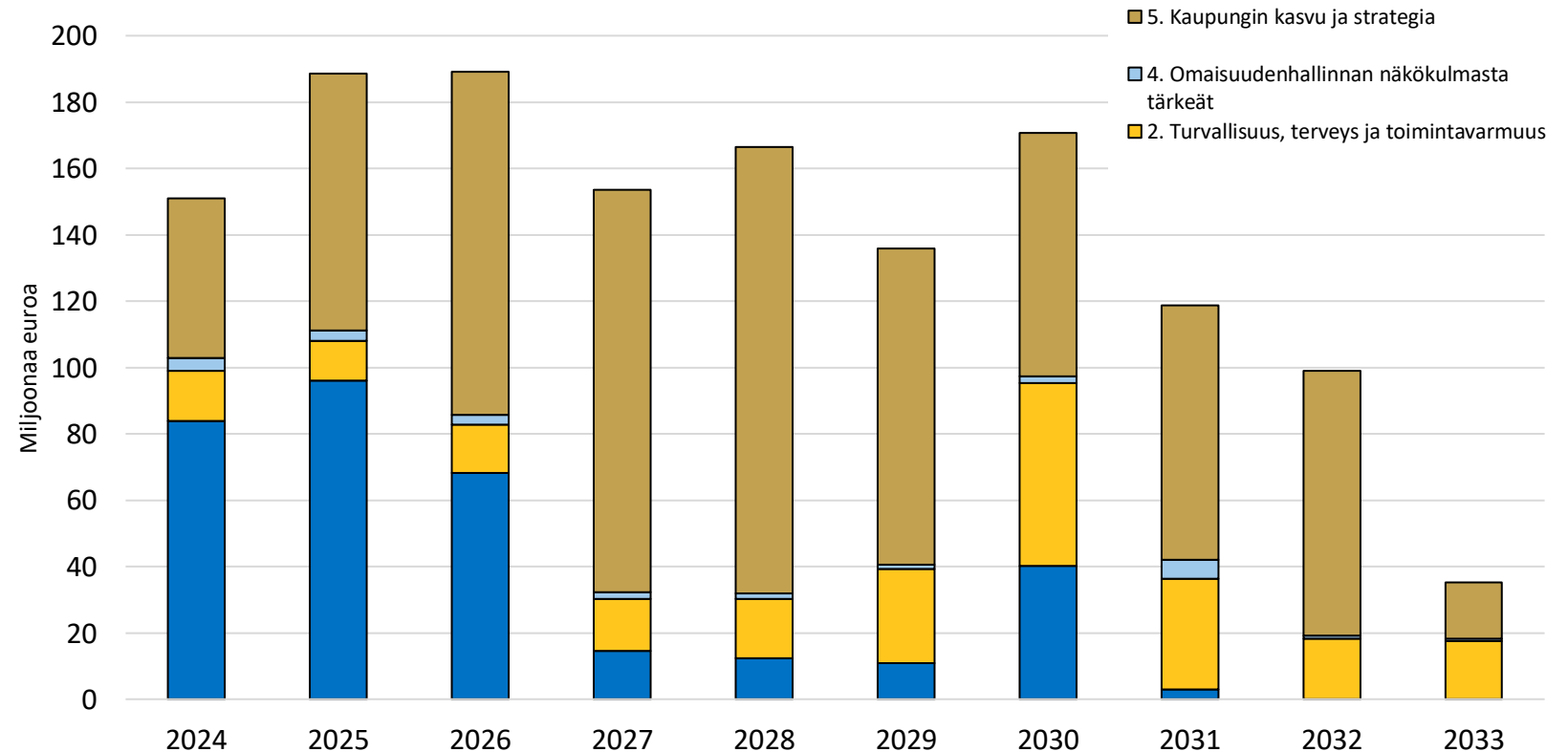
- **Esitys sisältää mm valmiuden toteuttaa**, Länsi-Helsingin -, Viikki- Malmin- ja Länsisataman pikaraitiotiet, Kalasatama-Pasila ja Eiranranta – Hernesaari raitiotiet. Hankkeista tehdään päätökset erikseen.

- KLOy:n palvelukorvausinvestointien **käyttötalousvaikutus näkyy** hankkeiden käyttöönoton jälkeen **palvelumaksussa Kaupunkiliikenne Oy:lle** sekä **Helsingin kaupungin HSL-maksuosuudessa**.

- Palvelukorvausinvestoinnit huomioidaan myös kaupungin alijäämärajoitteen laskennassa.

- Muut kuin palvelukorvausinvestoinnit sisältyvät yhtiön ja HSL:n väliseen liikennöintisopimukseen. **Näistä noin 1/2 tulee kaupungin maksettavaksi HSL-maksuosuudessa.** Loput HSL kattaa

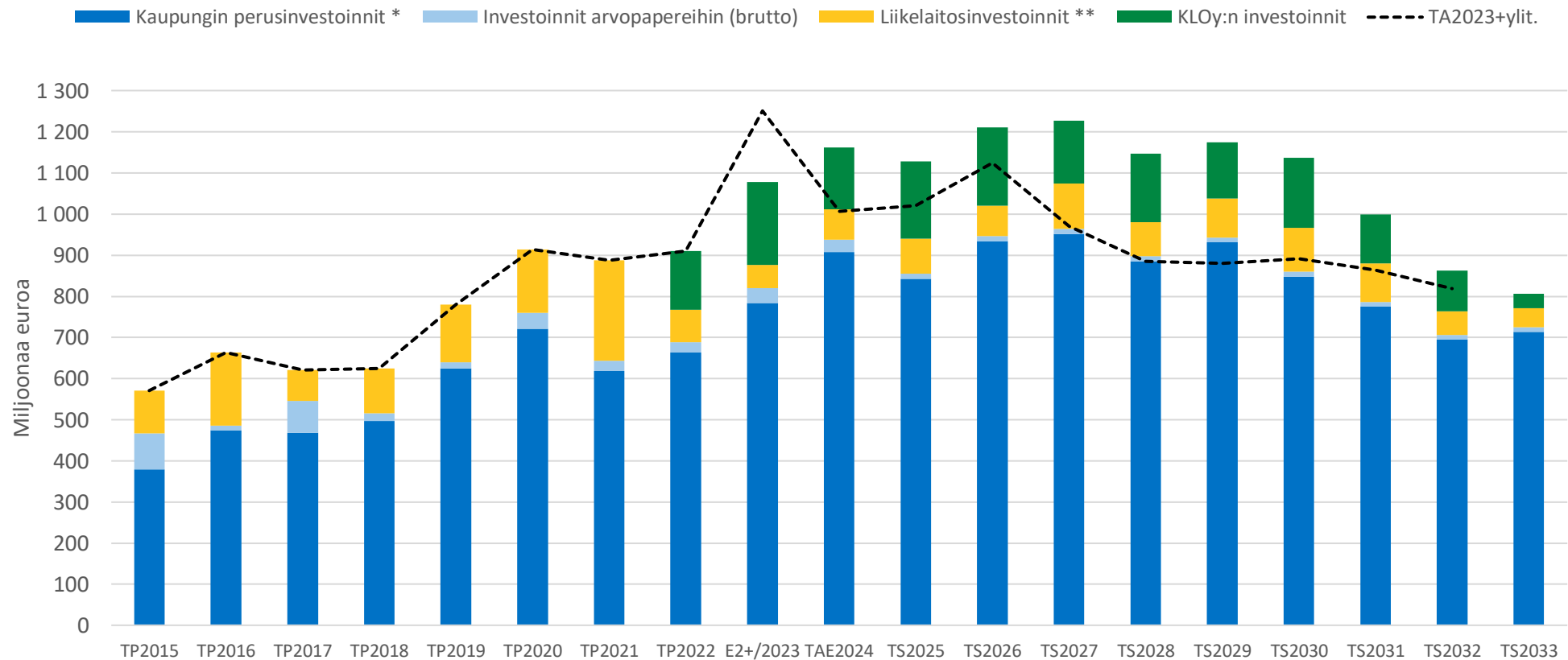
lipputuloilla, ja vähäiseltä osin valtion tuella.

Kaupungin investoinnit (ml. liikelaitokset ja KLOY) 10,9 mrd. euroa vuosina 2024 – 2033

- **TA2024: 1 163 M€**
- **TS2025: 1 129 M€**
- **TS2026: 1 211 M€**
- TAE2024:n 10-v ohjelma **1,3 mrd. €** suurempi kuin TA2023:n
- **Kaupungin** investointien tulo-rahoitus-%
 - 2024: 62,6
 - 2025: 66,2
 - 2026: 63,5

Kaupungin (ml. liikelaitokset) ja Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit vuosina 2015 - 2033

Yhteensovitettu rahoituslaskelma 2024- 2026 ja alijäämärajoite

Yhteensovitettu Kunta-Helsingin rahoituslaskelma		TP 2022	TA 2023	Enn 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Miljoonaa euroa							
Toiminnan rahavirta	Vuosikate	733	786	822	625	614	643
	Satunnaiset erät						
	Tulorahoituksen korjauserät	-81	-116	-99	-93	-74	-73
Investointien rahavirta	Investointimenot	-767	-893	-877	-1 012	-940	-1 021
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	9	9	14	14	9
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	98	174	156	99	76	76
Toiminnan ja investointien rahavirta		-9	-39	11	-368	-311	-367
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	Antolainasaamisten lisäykset	-50	-86	-91	-93	-73	-73
	Antolainasaamisten vähennykset	105	85	90	92	90	87
Lainakannan muutokset	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	115	100	100	250	190	260
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-77	-52	-47	-58	-67	-77
	Lyhytaikaisten lainojen muutos						
	Oman pääoman muutokset	-15					
	Muut maksuvalmiuden muutokset	200	1	12	24	20	17
Rahoituksen rahavirta		280	48	64	215	159	215
Vaikutus maksuvalmiuteen		271	9	74	-153	-152	-152

Vuosien 2022 ja 2023 toteutuneet toiminnan ja investointien rahavirrat mahdollistavat korkean investointitason 2024-2025

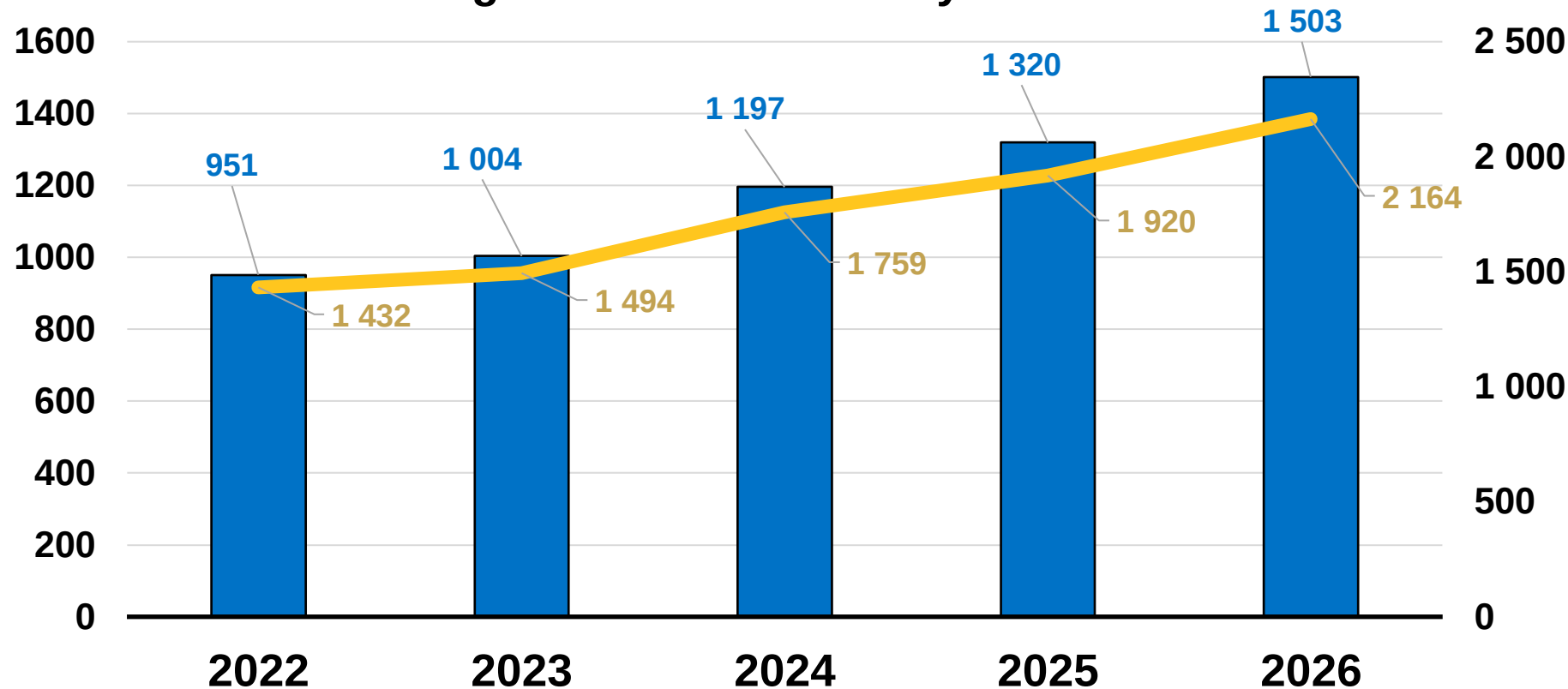
Alijäämärajoite M€	TP 2020	TP 2021	TP 2022	E2+ 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Joukkoliikenneinvestoinneilla (KLOy) korjattu toiminnan ja investointien rahavirta = alijäämä	-9	-90	-113	-138	-459	-374	-424
Suurin sallittu alijäämä			-275	-285	-294	-303	-312
Erotus			162	147	-165	-71	-112
Kumulatiivisesti			73				

Lainakannan kehitys yhteensovitetussa rahoituslaskelmassa 2024-2026

Lainakanta, M€

Lainat, €/as.

Helsingin lainakannan kehitys 2022 - 2026

Lainakanta kasvaa 553 milj. eurolla vuodesta 2022.

Asukaskohtaisesti 1 432 eurosta 2 156 euroon / asukas

Valtiorahoitteinen sosiaali,- terveys- ja pelastustoimiala

Valtion rahoituslaskelmat

1 000 euroa	8/2023 laskelma	10.10.2023 laskelma	Muutos laskelmien välillä
2023	2 599 139	2 601 540	2 401
2024	2 716 846	2 699 551	-17 295
2025	2 820 000	2 879 819	59 819
2026	2 930 000	2 981 868	51 868

- Rahoituksen kasvu vuodesta 2023 vuoteen 2024 yhteensä 98 M€ eli **3,8 %** (sisältää tehtävämuutokset)
- Kustannustason muutosta valtion rahoituksessa ilmentävä hyvinvointialueindeksi (HVA-indeksi) **laskenut 3,31 --> 2,53**. Indeksien tekijöistä suurin muutos tapahtunut työntajien sotu-maksuissa.
- **Taloussuunnitelmavuosien luvut ovat erittäin epävarmoja**, koska sisältävät koko maan rahoituksen tasolla aina kaksi vuotta aiemman tilinpäätöstoteumakorjauksen (vuoden 2025 rahoituksessa vuoden 2023 tp-toteuma-arvio) sekä tarvetekijöiden muutokset

Sotepe tuloslaskelma

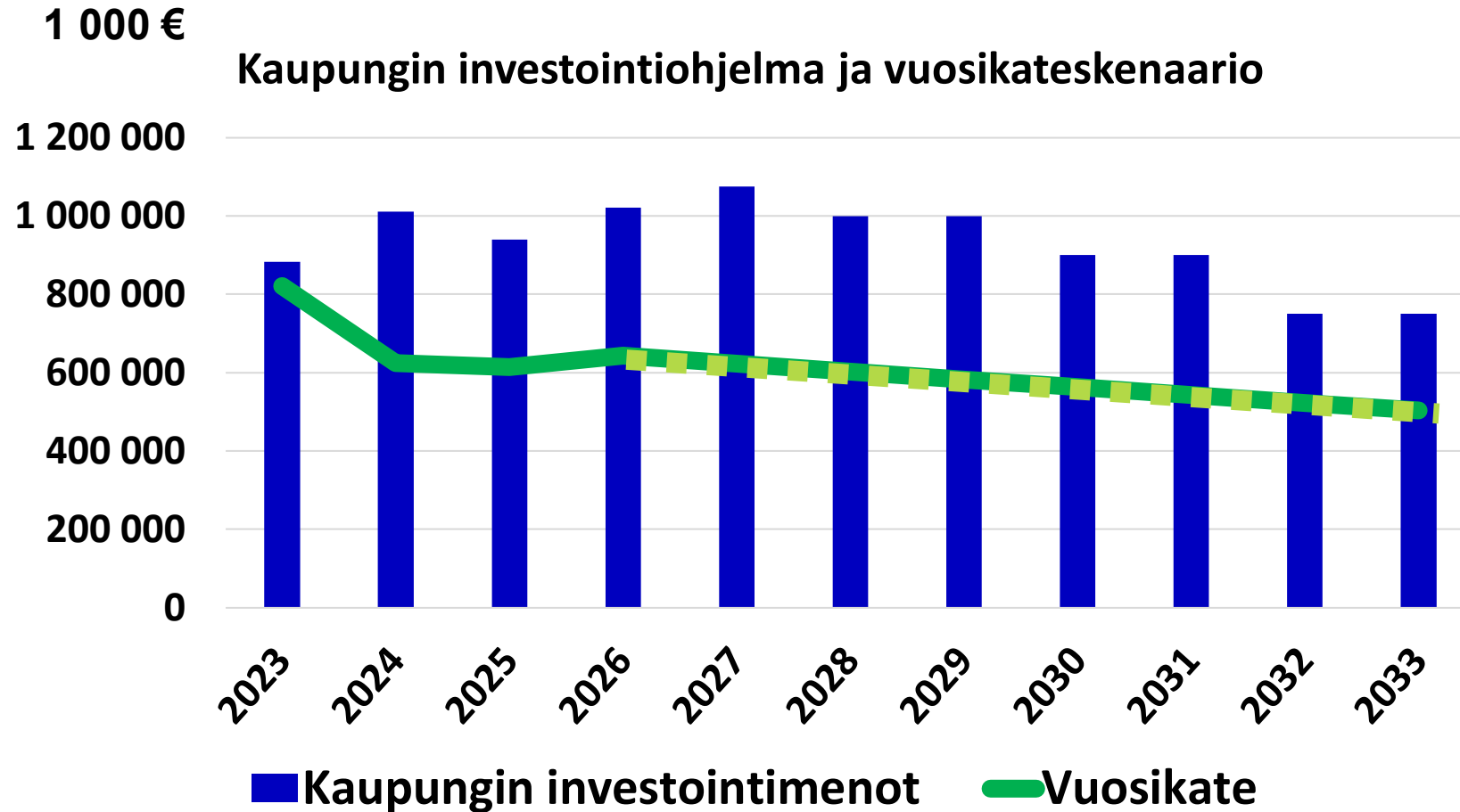
	Ennuste 2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	194 400	200 100	203 100	198 100
Toimintamenot	-2 796 000	-2 890 105	-3 050 677	-3 147 725
Toimintakate	-2 601 600	-2 690 005	-2 847 577	-2 949 625
Valtion rahoitus	2 601 541	2 699 551	2 879 819	2 981 868
Korkotulot		3 004	3 010	3 015
Vuosikate	-59	16 000	31 409	31 415
Poistot	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Tilikauden tulos	-16 059	0	15 409	15 415

- Vuoden 2023 ennustettu **alijäämä katettava vuoden 2026** loppuun mennessä
- Vuonna **2024 tavoitellaan 0-tulosta, vuosina 2025 ja 2026 katetaan vuoden 2023 ennustettu alijäämä**
- Koko maan rahoituksessa HVA-indeksissä huomioitu työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksun lasku Helsingissä arviolta 7,1 M€ verrattuna kaupungin laatimisohe
- Valtion kokonaisrahoituksessa huomioitu mm. seuraavat tehtävämuutokset: hoitotakuun toteutus, kansallinen mielenterveysstrategia, lastensuojelun vähimmäishenkilöstömitoitus, oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen

Kaupungin kasvun vaikutukset taloudelliseen kestävyyteen

- Kaupungin korkeaan investointitasoon johtaneet päätökset
- Päätös HKL yhtiöittämisestä, joka siirsi raidehankkeet Kaupunkiliikenne Oy taseeseen
- Päätökset toteuttaa toimitiloja verorahoitteisten tytäryhteisöjen taseisiin sekä vuokrahankkeina
 - investointien rahoittamiseen liittyvät takaukset ja rahoitussitoumukset sekä kasvavat vuokravastuut on huomioitava kaupungin rahoitusasemaa arvioitaessa

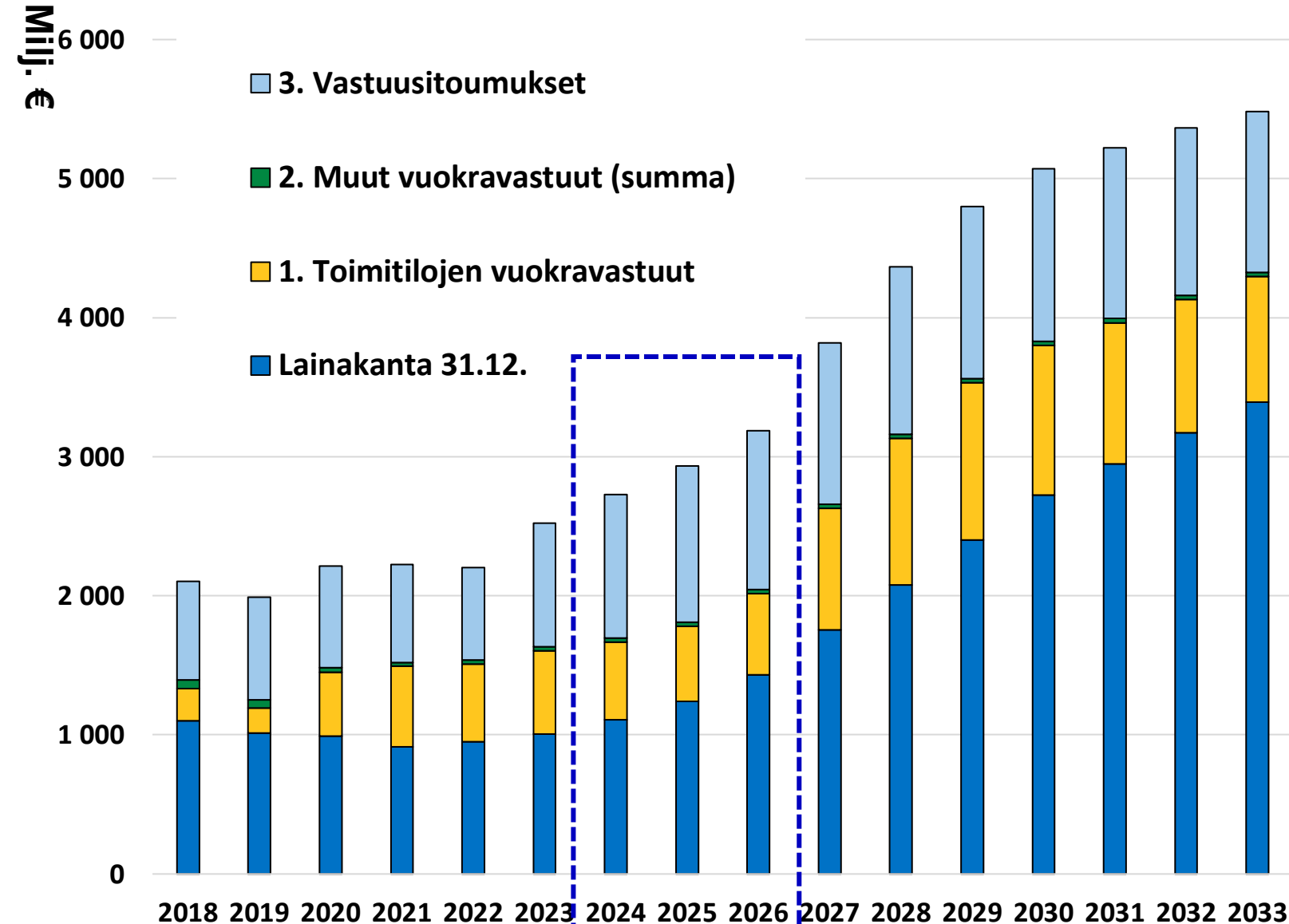
Kaupungin talouden tasapainon tarkastelua muutettava

- Vuosikate skenaario laadittu vastuuperiaatteen mukaisesti
 - Menokasvua lisää 2020-luvun edetessä mm. toimitilojen vuokra/vastikkeiden sekä HSL:n maksuosuuden kasvut
- Maltillisen verokehityksen perusteella
- VOS-uudistus???
- → Kaupungin investointeja ei saada rahoitettua kokonaisuudessaan tulorahoituksella

Kaupungin taloudellisten vastuiden kehitysskenaario 2022-2033

Kuntalaki 111§ Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

- Kaupungin lainakannan lisäksi kaupungin vastuulla on:
- Verorahoitteisten (pl. Sotepe) yhteisöjen lainojen takausvastuut
- Kaupungin palvelumaksuilla ja rahoitusvastikkeilla rahoitetaan verorahoitteisten yhteisöjen lainanlyhennykset mm. Kaupunkiliikenne Oy, Helsingin toimitilat Oy
- Pitkäaikaiset vuokravastuut ovat lainoihin verrattavia vastuita

Thank you!

Pia Ojavuo

pia.ojavuo@hel.fi

Helsinki

alkuun